

WWF

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

2014

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ 2014

Περίοδος αναφοράς απολογισμού: (1/7/2013 – 30/6/2014)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλέξανδρος Κανδαράκης, Γιώργος Βελλίδης, Αλεξάνδρα Χαΐνη

Διόρθωση κειμένου:

Βασιλική Κεφαλά

Σχεδιασμός εντύπου:

Δημιουργικό Τμήμα WWF Ελλάς

Copyright:

WWF Ελλάς 2014

Για ένα μέλλον όπου άνθρωπος και φύση συνυπάρχουν αρμονικά

Λεμπέση 21, 117 43 Αθήνα - Τηλ.: 210 3314893 - Fax: 210 3247578 - e-mail: support@wwf.gr

shop.wwf.gr

Ανακαλύψτε τα προϊόντα μας στο ηλεκτρονικό κατάστημα της οργάνωσης shop.wwf.gr, στο πωλητήριο στα γραφεία μας, αλλά και σε πάνω από 400 σημεία πώλησης σε όλη την Ελλάδα.

<http://www.youtube.com/wwfgrwebtv>

<http://www.facebook.com/WWFGreece>

http://twitter.com/WWF_Greece

Όραμα κόντρα στο ρεύμα

Γιώργος Βλάχος,

Επ. Καθηγητής Εργαστήριο Γεωργικών Εφαρμογών,
Αγροτικών Συστημάτων & Αγροτικής Κοινωνιολογίας,
Πρόεδρος Δ.Σ. WWF Ελλάς

Η προσπάθεια αποδόμησης του περιβαλλοντικού κεκτημένου στην Ελλάδα συνεχίστηκε το 2014, με τη σιωπηρή αποδοχή των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος μας είναι αυτήν την πορεία να την σταματήσουμε και –γιατί όχι;– να την αντιστρέψουμε.

Σε πείσμα, λοιπόν, των καιρών, συνεχίζουμε τις δράσεις για την προστασία της βιοποικιλότητας, όπως με το Κυκλάδες LIFE, που στοχεύει τόσο να προστατεύσει τη Μεσογειακή φώκια, όσο και να στηρίξει την τοπική οικονομία των Κυκλάδων. Επεκτείνουμε και ενδυναμώνουμε ήδη ολοκληρωμένες δράσεις, όπως για τους μικρούς νησιώτικους υγρότοπους. Και φυσικά συνεχίζουμε την ποικιλότητα στήριξη του διασυνωριακού πάρκου των Πρεσπών, αλλά και άλλων προστατευόμενων περιοχών, χωρίς να μας αποθαρρύνει η αδράνεια των κρατικών φορέων.

Ταυτόχρονα, αναπτύσσουμε και προτείνουμε νέες λύσεις, μέσα από την ολοκληρωμένη πρότασή μας για μια «Ζωντανή Οικονομία». Δουλεύουμε επίσης σε πρακτικό επίπεδο με στόχο τη βιώσιμη κατανάλωση, μέσα από την «Κα-

λύτερη Ζωή», αλλά και την υπεύθυνη παραγωγή, μέσα από τη δράση μας για τη βιώσιμη αλιεία στην Καβάλα.

Προχωράμε ακόμα με ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο όραμα: μαζί με άλλες μεσογειακές οργανώσεις του WWF, της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Τουρκίας, συμμετέχουμε ενεργά σε μια κοινή προσπάθεια για την προστασία της θαλάσσιας ζωής στη Μεσόγειο, η οποία αποτελεί προτεραιότητα για το διεθνές δίκτυο του WWF.

Η δουλειά του WWF Ελλάς το 2014 και η προσέγγιση των φιλόδοξων στόχων του μας δίνει ελπίδα για τον επόμενο χρόνο. Ελπίζω μετά την ανάγνωση του απολογισμού να μοιραστείτε αυτήν την αισιοδοξία με το προσωπικό μας και τους μικρούς και μεγάλους υποστηρικτές μας.

Σε όλους αυτούς,
ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ.

Με την αισιοδοξία της συλλογικής δράσης

Δημήτρης Καραβέλλας, Γενικός Διευθυντής

Στην Ελλάδα της κρίσης, τα θέματα περιβάλλοντος και αειφορίας για κάποιους φαντάζουν σαν περιττή πολυτέλεια, ενώ άλλοι τα βλέπουν σαν εμπόδια στην πολυπόθητη και πολυδιαφημισμένη ανάπτυξη. Στην Ελλάδα της κρίσης, ο ρόλος και ο λόγος ύπαρξης της κοινωνίας των πολιτών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων επίσης αμφισβητείται έντονα.

Μέσα σε αυτό το δύσκολο κλίμα, εμείς επιλέξαμε πεισματικά και συνειδητά, για άλλη μια χρονιά, την αισιοδοξία της συλλογικής δράσης. Συστρατευθήκαμε με πολλούς για να κινητοποιήσουμε και να αναχαιτίσουμε τις πολιτικές και νομοθετικές επιθέσεις που δέχτηκε το περιβάλλον. Διατυπώσαμε τις δικές μας εναλλακτικές προτάσεις στα πειστικά περιβαλλοντικά προβλήματα, ενώ ανοίξαμε το δημόσιο διάλογο για την Ελλάδα που θέλουμε, μια χώρα και μια οικονομία που μπορεί να αναπτυχθεί με όρους κοινωνικής και οικολογικής βιωσιμότητας, αξιοποιώντας και όχι υποβαθμίζοντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα.

«Ανοιχτήκαμε» σε καινούργιες δράσεις, όπως το θαλάσσιο πρόγραμμα

των Κυκλάδων, ενώ κινητοποιήσαμε πολίτες, σχολεία, παιδιά και φορείς κοινωνικής προσφοράς γύρω από το πρόγραμμα που στοχεύει σε μια «Καλύτερη Ζωή» για όλους. Ανοίξαμε μάλιστα και ένα νέο σημαντικό κεφάλαιο δουλειάς, με στόχο να ενισχύσουμε τον ρόλο μας στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου: δουλέψαμε εντατικά με τα άλλα μεσογειακά γραφεία του WWF για τη δημιουργία μιας νέας δυναμικής πρωτοβουλίας για τη σωτηρία της θάλασσας, αυτής που μας ενώνει και των ανθρώπων που εξαρτώνται από τους καρπούς της και τις πολύτιμες υπηρεσίες της.

Αυτά και άλλα πολλά συνέθεσαν το μωσαϊκό των δράσεων του WWF Ελλάς μέσα στη χρονιά που πέρασε. Με μια δυναμική και αφοσιωμένη ομάδα συναδέλφων που με κάνουν καθημερινά υπερήφανο, με τη συνεχιζόμενη υποστήριξη και συμμετοχή χιλιάδων υποστηρικτών τους οποίους ευγνωμονώ, συνεχίζουμε να επιλέγουμε την αισιοδοξία της δράσης και να παλεύουμε για ένα καλύτερο μέλλον για όλους.

Με επιμονή και αισιοδοξία λοιπόν...

Πώς δουλεύουμε

Έχουμε την τύχη να βρισκόμαστε σε έναν από τους πιο προικισμένους τόπους του πλανήτη. Η Ελλάδα, αν και μια πολύ μικρή χώρα στον χάρτη, φιλοξενεί ιδιαίτερα οικολογικά σημαντικές περιοχές και είδη.

Όλα αυτά, μαζί με μια εντυπωσιακή εναλλαγή του τοπίου, συνθέτουν τη μοναδική φυσική μας κληρονομιά. Μια κληρονομιά η οποία σήμερα, περισσότερο από ποτέ, απειλείται με μη αναστρέψιμη βλάβη.

Στην προσπάθεια λοιπόν να διαφυλάξουμε το παρελθόν και το παρόν μας, αγωνιζόμαστε για την προστασία της ελληνικής φύσης σε δάση, θάλασσες, υγρότοπους. Σε μοναδικά οικοσυστήματα, τα οποία με τη σειρά τους είναι το σπίτι για εξίσου μοναδικά και απειλούμενα είδη. Η φώκια, η χελώνα καρέτα, ο αργυροπελεκάνος, το τσακάλι, είναι μερικά μόνο από αυτά.

Την ίδια στιγμή όμως δεν μπορούμε να αγνοούμε το μέλλον. Εντοπίζουμε το ουσιαστικό συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας και προτείνουμε λύσεις για την επόμενη μέρα και τον δρόμο προς ένα πραγματικά βιώσιμο μέλλον.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΕΙΔΗ

ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΜΕ
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ

ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ

ΖΩΝΤΑΝΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΑ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Φέρνουμε τον άνθρωπο στο επίκεντρο της δράσης μας

Μαζί αναζητούμε λύσεις που θα κάνουν τον καθημερινό τρόπο ζωής μας καλύτερο. Οικολογικά, οικονομικά, συμμετοχικά. Προχωράμε σε συνολικές προτάσεις και λύσεις που συνθέτουν το όραμά μας για μια βιώσιμη οικονομία. Μια οικονομία που θα προστατεύει το φυσικό κεφάλαιο, ως αδιαμφισβήτητη βάση της.

Οι καιροί είναι πονηροί. Από το 2010, όταν επίσημα η Ελλάδα μπήκε σε ρυθμούς κρίσης, βρισκόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι με καινούργιες απειλές για το φυσικό περιβάλλον, αλλά και τον άνθρωπο. Για αυτόν τον λόγο έχουμε αναπτύξει αντανακλαστικά και εργαλεία απέναντι στην κρίση.

Ωστόσο δεν λειτουργούμε τυχοδιωκτικά. Δεν παρασυρόμαστε από τις πιέσεις της επικαιρότητας, ούτε «μεθάμε» από τις προοπτικές μίας εύκολης επιτυχίας ή μίας εφήμερης δημοσιότητας.

Οι επιλογές μας είναι αποτέλεσμα ενός πολύ προσεκτικού σχεδιασμού.

Τι μας κάνει ξεχωριστούς

Για πάνω από μισό αιώνα προωθούμε υπεύθυνες λύσεις στα πιο κρίσιμα περιβαλλοντικά προβλήματα της Ελλάδας και του πλανήτη, μέσα από ολοκληρωμένη προσέγγιση, πνεύμα συνεργασίας και απόλυτη διαφάνεια.

Διαφάνεια & Λογοδοσία

Στην πρώτη γραμμή

Ολοκληρωμένη προσέγγιση

Προωθούμε λύσεις

Δημιουργούμε συνεργασίες

Ο σχεδιασμός μας ξεκινάει από την μεσοπρόθεσμη στρατηγική μας, εξειδικεύεται σε δράσεις σχεδιασμένες και στοχευμένες σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένες προσεγγίσεις, και ολοκληρώνεται με την συνεχή παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανασχεδιασμό της δουλειάς μας. Στη «γλώσσα μας» αυτό το λέμε «κυκλική διαχείριση»: αποτελεί την καρδιά της λογοδοσίας μας και τον τρόπο μας να τιμούμε την εμπιστοσύνη της κοινωνίας και να εξασφαλίζουμε ότι αξιοποιούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους πόρους που προσφέρουν όσοι μας στηρίζουν.

Κωνσταντίνος Λιαρικός,
Επικεφαλής Προγράμματος & Λειτουργιών

2014 ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η. Π. Α. / ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΟΗΕ

Το 2014 κυκλοφόρησε η έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής του ΟΗΕ για το Κλίμα (IPCC). Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζει, η αλλαγή του κλίματος συμβαίνει τώρα, μας επηρεάζει όλους και απαιτεί άμεση δράση.

Η. Π. Α.

20 ΧΡΟΝΙΑ

ζωής έκλεισε το Forest Stewardship Council (FSC), ο πρώτος οργανισμός πιστοποίησης ξυλείας που παράγεται με σεβασμό στο περιβάλλον. Από το 1994, χρονιά που ιδρύθηκε ο οργανισμός με τη συμβολή του WWF, έχουν πάρει το σήμα «FSC» 1.800.000 χλμ² δασικής έκτασης σε 81 χώρες.

ΙΣΠΑΝΙΑ

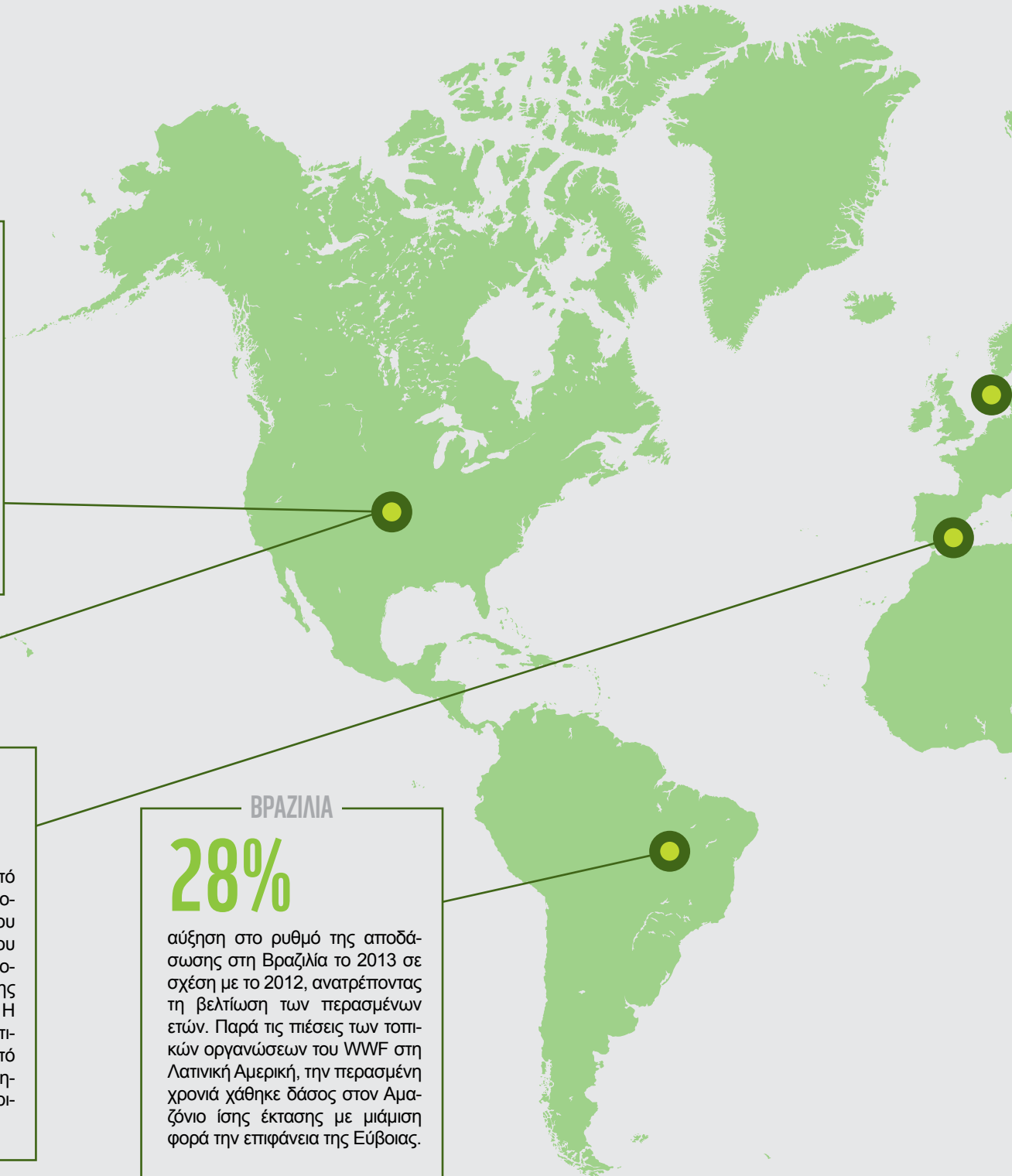
50 ΧΡΟΝΙΑ

προστασίας στη Ντοιάνα, από τότε που το WWF με την υποστήριξη του Ισπανού βιολόγου Χοσέ Αντόνιο Βαλβέρδε και του οραματιστή Λουκ Χόφμαν προχώρησε στην αγορά έκτασης 67,94 χλμ² στη νότια Ισπανία. Η κίνηση αυτή έσωσε τον σημαντικό υγρότοπο της Ντοιάνα από την καταστροφή και τον κατέστησε ως το πρώτο καταφύγιο άγριας ζωής στην Ισπανία.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

28%

αύξηση στο ρυθμό της αποδάσωσης στη Βραζιλία το 2013 σε σχέση με το 2012, ανατρέποντας τη βελτίωση των περασμένων ετών. Παρά τις πιέσεις των τοπικών οργανώσεων του WWF στη Λατινική Αμερική, την περασμένη χρονιά χάθηκε δάσος στον Αμαζόνιο ίσης έκτασης με μιάμιση φορά την επιφάνεια της Εύβοιας.

ΔΑΝΙΑ

100%

ανανεώσιμη ενέργεια φιλοδοξεί να παράγει η Δανία έως το 2050. Έχει θέσει στόχο μέχρι το 2030 να έχει απαλλαγεί από τον λιγνίτη και μέχρι το 2020 να έχει μειώσει τις εκπομπές ρύπων κατά 40% σε σχέση με το 1990.

ΑΛΒΑΝΙΑ-ΣΛΟΒΕΝΙΑ

8 ΧΩΡΕΣ

της νοτιο-ανατολικής Ευρώπης, από την Αλβανία ως τη Σλοβενία, δεσμεύτηκαν να δημιουργήσουν 2 νέα εθνικά πάρκα και 3 θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Το WWF έχει συντονίσει τη διασυνοριακή συνεργασία τους, που θα δώσει έμφαση στον οικότουρισμό ως μέσο βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.

ΝΕΠΑΛ

\$3 ΕΚΑΤ.

δώρισε στο WWF το ίδρυμα του Λεονάρντο ΝηΚάπριο με στόχο τον διπλασιασμό του πληθυσμού των τίγρεων του Νεπάλ ως το 2022, το επόμενο κινέζικο Έτος της Τίγρης. Το 2014 ήταν η πρώτη χρονιά χωρίς κανένα περιστατικό λαθροθηρίας στο Νεπάλ.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ

46 ΧΩΡΕΣ

υπέγραψαν τη Διακήρυξη του Λονδίνου για τον περιορισμό του παράνομου εμπόριου άγριων ζώων και δεσμεύτηκαν για την προστασία των ρινόκερων της Νότιας Αφρικής. Η παγκόσμια εκστρατεία του WWF με τίτλο «σκοτώστε το εμπόριο που σκοτώνει» πέτυχε το στόχο της.

ΑΦΡΙΚΗ

766.000

άνθρωποι «χάραξαν τη γραμμή» για τη σωτηρία του εθνικού πάρκου Βιρούγγκα, στο πλαίσιο της παγκόσμιας εκστρατείας του WWF. Το αρχαιότερο και πλουσιότερο σε βιοποικιλότητα πάρκο της Αφρικής κινδύνευε από τα επενδυτικά σχέδια της αγγλικής πετρελαϊκής εταιρείας Soco.

Ν/Α ΑΣΙΑ

367

νέα είδη ζώων ανακαλύφθηκαν την τελευταία χρονιά στον ποταμό Μεκόγκκ και παρουσιάζονται στην έκθεση του WWF, «Μυστηριώδης Μεκόγκκ».

Μεγάλη νίκη για το Εθνικό Πάρκο Βιρούγγκα!

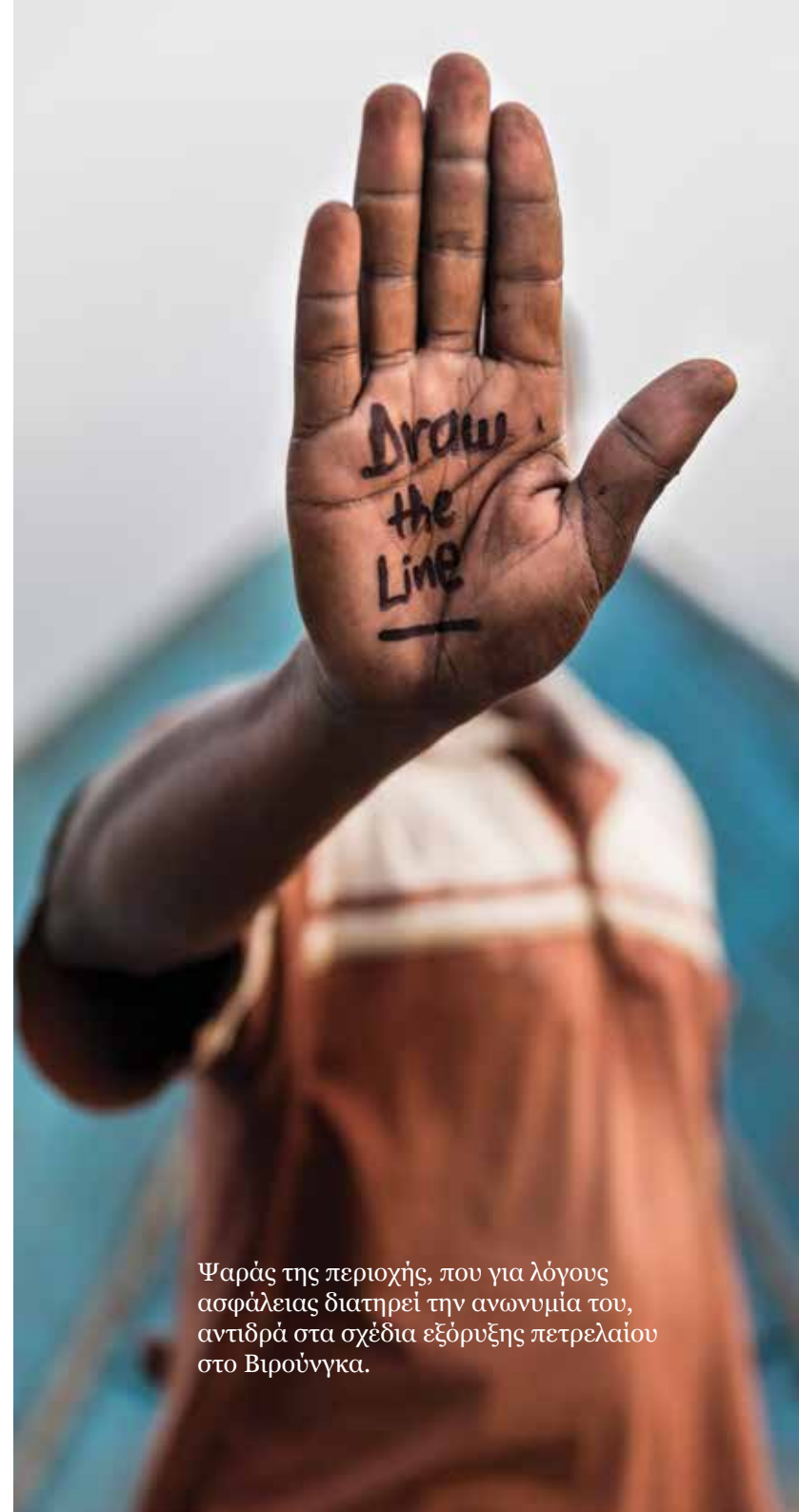
766.000 άνθρωποι «χάραξαν τη γραμμή»

Τα σχέδια για εξόρυξη πετρελαίου στο Εθνικό Πάρκο Βιρούγγκα μας έφεραν αντιμέτωπους με την αγγλική πετρελαϊκή εταιρία Soco. Η παγκόσμια εκστρατεία του WWF είχε στόχο τη διάσωση του αρχαιότερου και πλουσιότερου σε βιοποικιλότητα πάρκου της Αφρικής. Ταυτόχρονα, έπρεπε να περάσουμε ένα παγκόσμιο μήνυμα: κάποιες περιοχές πρέπει να παραδοθούν ζωντανές στις επόμενες γενιές.

Ένα αμφιλεγόμενο σχέδιο

Η εξόρυξη πετρελαίου σε ένα Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Ουνέσκο είναι παράνομη. Όμως, οι υποσχέσεις για ανάπτυξη και εύκολο χρήμα έκαμψαν τις αντιδράσεις και άνοιξαν τις πόρτες της κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό, εξασφαλίζοντας στη Soco τις απαραίτητες άδειες.

Οι υποσχέσεις της Soco όμως δεν έπεισαν τους 40.000 κατοίκους του πάρκου, κυρίως ψαράδες που στηρίζονται στα καθαρά νερά της λίμνης Έντουαρντ για την επιβίωσή τους. Διαρροές πετρελαίου, όπως για παράδειγμα στο δέλτα του Νίγηρα, θα σήμαιναν την καταστροφή τους. Η ιστορία του Κονγκό τους έχει κάνει δύσπιστους απέναντι στις εύκολες υποσχέσεις πλουτισμού: μια από τις πιο ευλογημένες χώρες της Αφρικής σε περιζήτητες πρώτες ύλες κατέληξε μια από τις πιο φτωχές. Κυβερνήσεις και ένοπλες ομάδες για χρόνια πολέμησην, δωροδότησαν, εκβίασαν και παρανόμησαν με κάθε τρόπο για να αποκτήσουν ένα κομμάτι των κερδών από τα διαμάντια, το χρυσό, το κοβάλτιο, το χαλκό και τις άλλες πολύτιμες πρώτες ύλες. Ο εμφύλιος του Κονγκό καταγράφεται ως ο πιο αιματηρός πόλεμος στον κόσμο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ψαράς της περιοχής, που για λόγους ασφάλειας διατηρεί την ανωνυμία του, αντιδρά στα σχέδια εξόρυξης πετρελαίου στο Βιρούγγκα.

Λάδι στη φωτιά

Ο Βέλγος αρχιφύλακας του πάρκου Εμάνουελ Μερόντε ήταν από την αρχή αντίθετος στα νέα σχέδια εξόρυξης πετρελαίου. Ο ίδιος γνωρίζει από πρώτο χέρι πόσο λεπτές είναι οι πολιτικές ισορροπίες της περιοχής. Εν μέσω εμφυλίου πολέμου το 2008, που εκτόπισε 1 εκατομμύριο ανθρώπους από τα σπίτια τους, κατάφερε να διαπραγματευτεί και να πείσει τους αδιάστακτους πολέμαρχους ότι το πάρκο έπρεπε να επιβιώσει. Με μια δύναμη 350 αφοσιωμένων θηροφυλάκων, παρείχε ασπίδα προστασίας όχι μόνο στους τελευταίους «διάσημους» ορεινούς γορίλλες, αλλά και στον ντόπιο πληθυσμό. Ταυτόχρονα, έδωσε ανάσα στον οικότουρισμό του πάρκου, με έσοδα για την τοπική ανάπτυξη.

Ο Μερόντε δεν είχε αμφιβολία πως η εξόρυξη πετρελαίου θα αποσταθεροποιούσε την περιοχή. Η δυνατότητα για παράνομα κέρδη, «προστασία» και λαθρεμπόριο, θα προσέλκυναν τις ένοπλες ομάδες. Ταυτόχρονα, η καταπάτηση του «άβατου» του εθνικού πάρκου θα έδινε ξεκάθαρο μήνυμα σε κάθε μικρό ή μεγάλο καταπατητή: παράνομη ξυλεία, παράνομο κυνήγι, «όλα επιτρέπονται», με αποτέλεσμα τον αφανισμό του πάρκου.

Η αντίθεση του Μερόντε του στοίχισε σχεδόν τη ζωή του: Τον περασμένο Απρίλη, 6 ένοπλοι δολοφόνοι έστησαν ενέδρα στο αυτοκίνητό του. Αφού δέχτηκε 2 σφαίρες, κατάφερε να συρθεί μες στη ζούγκλα και να τους εκφοβίσει πυροβολώντας κι αυτός. Στη συνέχεια, κάνοντας οτοστόπ σε ένα δίκυκλο, κατάφερε να φτάσει αιμόφυρτος στο νοσοκομείο. Μόλις ανάρρωσε, επέστρεψε στο πάρκο αποφασισμένος να το προστατεύσει με τη ζωή του.

Αυξανόμενη πίεση

Παράλληλα, η διεθνής πίεση αυξανόταν κατακόρυφα. Ενώ οι υπογραφές της διεθνούς καμπάνιας του WWF ξεπερνούσαν τις 500.000, οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως η Human Rights Watch και η Global Witness κατήγγειλαν απειλές και εκφοβισμό προς τους τοπικούς ψαράδες, περιστατικά ξυλοδαρμού και 2 δολοφονίες «αντιφρονούντων». Κυβερνήσεις χωρών όπως η Αγγλία αλλά και ο ΟΗΕ τοποθετήθηκαν δημόσια ενάντια στην εξόρυξη πετρελαίου. Καθοριστικά, το WWF κατήγγειλε επίσημα την Soco στην αγγλική κυβέρνηση, κατηγορώντας την ότι παραβιάζει τον διεθνή κώδικα δεοντολογίας για πολυεθνικές εταιρίες.

Η τοπική και διεθνής πίεση οδήγησε την Soco να εξαγγείλει στις 11 Ιουνίου 2014 ότι θα αποχωρήσει από την περιοχή. Γνωστή ως μια εταιρία που επιχειρεί στις «δυσκολότερες» περιοχές του πλανήτη, φαίνεται όμως πως δεν είχε προετοιμαστεί για το παγκόσμιο κύμα αντίδρασης που συνάντησε. Το θέμα δεν έχει κλείσει οριστικά, όσο οι «σειρήνες» του πετρελαίου καλούν, όμως έχει δοθεί ένα ξεκάθαρο μήνυμα σε οποιονδήποτε σκεφτεί ξανά να πλησιάσει το πάρκο. Όσο για τη σκοτεινή πλευρά του πετρελαίου που ήρθε στο φως... ίσως μια χρήσιμη υπενθύμιση για οποιαδήποτε χώρα το βλέπει σαν λύση για το οικονομικό της πρόβλημα;

Ένα από τα πλουσιότερα μέρη του κόσμου σε βιοποικιλότητα. Ανάμεσα στους πιο διάσημους κατοίκους του, 200 από τους τελευταίους ορεινούς γορίλλες του κόσμου.

Η Μεσογειακή πρωτοβουλία του WWF

Μπορεί η Μεσόγειος να αναδειχθεί ως παγκόσμια οικολογική αξία και προτεραιότητα; Ενώνουμε τις δυνάμεις μας μαζί με τα υπόλοιπα μεσογειακά γραφεία του WWF, για να βρούμε πρότυπες λύσεις στη Μεσόγειο, που θα αναδείξουν το φυσικό της πλούτο, στο πλαίσιο μιας ζωντανής οικονομίας.

Στη Μεσόγειο, η άγρια ζωή σπάνια συναντά συνθήκες απομόνωσης. Αντίθετα, εδώ και χιλιάδες χρόνια, άνθρωπος και φύση αναπτύσσονται μαζί. Η ακτογραμμή της σήμερα είναι μία από τις πιο αναπτυσσόμενες του κόσμου. Ο όγκος της αποτελεί μόνο το 0,8% των παγκόσμιων ωκεανών, κι όμως φιλοξενεί το 30% της διεθνούς ναυσιπλοΐας! Παρά την πίεση που δέχεται, ο φυσικός της πλούτος είναι ακόμα τεράστιος και συχνά άγνωστος σε μας: για παράδειγμα, γιγάντια θαλάσσια θηλαστικά, όπως φάλαινες και φουσητήρες, ζουν ακόμα και στα ελληνικά νερά.

Στη Μεσόγειο, επιχειρήσεις, καταναλωτές και κυβερνητικές πολιτικές επηρεάζουν το μέλλον της θάλασσας. Οι κίνδυνοι είναι μεγάλοι: για παράδειγμα, η υπεραλίευση, που αφορά 4 στα 5 είδη ψαριών

της Μεσογείου, απειλεί να ανατρέψει όχι μόνο τις οικολογικές ισορροπίες της θάλασσας, αλλά και να καταστρέψει έναν μεγάλο οικονομικό κλάδο. Από την άλλη, το πιθανό όφελος από μια σωστή αντιμετώπιση είναι επίσης τεράστιο: εκτιμάται ότι η σωστή διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων θα μπορούσε να εξοικονομήσει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης 3 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο! Είναι επείγον να βρούμε τις οικολογικές ισορροπίες που ταυτόχρονα θα επιτρέπουν μια δυναμική οικονομία. Αν το καταφέρουμε στη Μεσόγειο, θα έχουμε αναδείξει ένα μοντέλο δράσης για πολλές ακόμα περιοχές του πλανήτη, που αντιμετωπίζουν άμεσα το βαρύ οικολογικό αποτύπωμα του ανθρώπου.

Η σωστή διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων μπορεί να εξοικονομήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση €3 δις το χρόνο!

Εκτίμηση του New Economics Foundation, από την αναφορά Jobs lost at sea (2012)

Στόχοι της Μεσογειακής Πρωτοβουλίας

- Να ενημερώσουμε και να κινητοποιήσουμε για την αξία του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος και την ανάγκη βιώσιμης διαχείρισής του τόσο τον κόσμο, όσο και τους φορείς που το επηρεάζουν άμεσα.
- Να παίξουμε καταλυτικό ρόλο στην εφαρμογή ολοκληρωμένων και βιώσιμων πρακτικών για την προστασία της φύσης σε πολιτικό και επιχειρηματικό επίπεδο.
- Να προωθήσουμε ένα εναλλακτικό μοντέλο ανάπτυξης που θα εγγυάται την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, καθώς και κοινωνικά και οικονομικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες.
- Να πετύχουμε την εφαρμογή και την εξάπλωση αειφορικών τρόπων διαχείρισης των θαλάσσιων πόρων από την πολιτεία και τον επιχειρηματικό κόσμο.

Δράσεις

Εμβληματικά είδη

Οργανώνουμε δράσεις ενημέρωσης, κατάρτισης, αλλά και δράσεις πεδίου για είδη που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, όπως ο ερυθρός τόνος, η χελώνα καρέτα, η Μεσογειακή φώκια, η πτεροφάλαινα, ο φυσστήρας και τα δελφίνια. Χωρίς αυτά τα σπάνια είδη, η Μεσόγειος δε θα ήταν η ίδια.

Αλιεία

Συμμετέχουμε σε Μεσογειακά, εθνικά και τοπικά κέντρα λήψης αποφάσεων, δουλεύουμε μαζί με ψαράδες, επιστήμονες, τις κρατικές υπηρεσίες, την προμηθευτική αλυσίδα και τους καταναλωτές. Στόχος μας η προστασία των θαλάσσιων πόρων, η προώθηση βιώσιμων πρακτικών και η υπεύθυνη εμπορία και κατανάλωση αλιευμάτων.

Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις

Πρωτοθούμε την αποτελεσματική και συμμετοχική διαχείριση των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών με στόχο να στηρίξουμε όχι μόνο τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, αλλά και μια ζωντανή οικονομία. Αναλύουμε και αποτυπώνουμε την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων των ακτών και της θάλασσας της Μεσογείου, προκειμένου να προτείνουμε λύσεις για την ορθή χωροταξία και διαχείρισή τους.

KYKLADES LIFE

Ολοκληρωμένη διαχείριση
& βιώσιμη ανάπτυξη

Μετά από έναν χρόνο δουλειάς, το όραμα του KYKLADES LIFE αρχίζει να παίρνει σάρκα και οστά. Η έδρα του προγράμματος στη Σύρο έχει δημιουργηθεί και ένα μεγάλο μέρος των αρχικών μελετών έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Το όραμά μας: μια νέα θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή στις βόρειες Κυκλάδες, με επίκεντρο τη Γυάρο, διαφορετική όμως από τις άλλες. Έχει διττό στόχο: να προστατεύει το θαλάσσιο περιβάλλον και παράλληλα να στηρίζει τις τοπικές κοινωνίες. Για παράδειγμα, η ανάκαμψη των πληθυσμών ψαριών θα ωφελήσει τους τοπικούς ψαράδες, αλλά και τους πληθυσμούς της παγκοσμίως απειλούμενης Μεσογειακής φώκιας. Ένα μοντέλο που ευελπιστούμε πως θα αποδειχθεί λειτουργικό και επιτυχημένο, δείχνοντας τον δρόμο σε ολόκληρη τη Μεσόγειο.

Ένας χρόνος ζωής

Μιλάμε για την έναρξη του προγράμματος με τον **Χρήστο Παπαδά**, υπεύθυνο ομάδας πεδίου του WWF Ελλάς για το KYKLADES LIFE

Είσαι ικανοποιημένος από τις πρώτες αποστολές;

Είμαι ενθουσιασμένος! Είχαμε πολλές πληροφορίες για το φυσικό πλούτο της Γυάρου, όμως προσωπικά δεν είχα επισκεφτεί το νησί. Φανταζόμουν ότι η απομόνωση θα είχε ευνοήσει την άγρια ζωή, όμως δεν περίμενα να βρω τον πλούτο που έχουμε αντικρύσει! Κάθε αποστολή φέρνει νέα εντυπωσιακά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, πρόσφατα ανακαλύψαμε μια μεγάλη αποικία μύχων (σπάνια θαλασσοπούλια), που φωλιάζουν μόνο σε λίγα νησιά στην Ελλάδα.

Καλά τα νέα λουτόν;

Σίγουρα είναι καλά νέα. Αλλά δε σημαίνει ότι η δουλειά μας θα γίνει ευκολότερη. Με τόσο πλούσια βιοποικιλότητα, πρέπει κι εμείς να είμαστε προσεκτικοί ώστε να αξιοποιήσουμε τη δυναμική του οικοσυστήματος, χωρίς όμως να ανατρέψουμε τις φυσικές ισορροπίες.

Συναντήσατε δυσκολίες στα πρώτα βήματα;

Τα πρώτα μας βήματα ήταν κυριολεκτικά αδύνατα! Πώς να περπατήσουμε σε ένα νησί που μέχρι πριν 14 χρόνια ήταν πεδίο βολής, γεμάτο με διάσπαρτα άσκαστα βλήματα; Η πρώτη μας εξόρμηση χάραξε μονοπάτια στο νησί της Γυάρου, με τη συνοδεία του Τάγματος Εκκαθάρισης Ναρκοπεδίων Ξηράς του στρατού. Τώρα έχουμε στη διάθεσή μας δυο ασφαλή «καθαρισμένα» μονοπάτια που μας οδηγούν μέχρι τις ψηλότερες κορυφές του νησιού.

Η μεγαλύτερη συγκίνησή σου ως τώρα;

Επιτέλους αντικρύσαμε την ντροπαλή Μονάχους μονάχους! Παρόλο που είμαι άνθρωπος της θάλασσας, δεν

είχα ξαναδεί Μεσογειακή φώκια. Η φώκια αναζητά την απομόνωση και γι' αυτό έχει βρει καταφύγιο σ' αυτόν τον τόπο εξορίας. Εδώ μάλιστα βρίσκεται η μεγαλύτερη αποικία της σε όλη τη Μεσόγειο. Άλλη μια πρόκληση για μας, γιατί το KYKLADES LIFE δε στοχεύει να αποκλείσει την περιοχή. Αντίθετα, θέλει τη Γυάρο στο επίκεντρο ενός δυναμικού οικοσυστήματος που περιλαμβάνει και ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως η βιώσιμη αλιεία και ο οικότουρισμός.

Πώς θα ξέρουμε αν το πρόγραμμα πετυχαίνει τους στόχους του;

Γι' αυτό ακριβώς καταγράφουμε τι υπάρχει σήμερα, ώστε να το συγκρίνουμε με μελλοντικά αποτελέσματα. Το καλοκαίρι, το Πανεπιστήμιο Πατρών έκανε «ακτινογραφία» του βυθού, με τομογράφο και σόναρ υπερήχων. Ταυτόχρονα, έχει ξεκινήσει η καταμέτρηση των πληθυσμών ψαριών της περιοχής. Παλιότερα, δεν είχαμε την τεχνολογία για να πραγματοποιήσουμε κάτι τόσο φιλόδοξο και κυρίως να μπορούμε να μετρήσουμε και να αξιολογήσουμε τι έχουμε καταφέρει.

Οι σημαντικότερες δράσεις

Ιανουάριος:

Εγκαινιάζεται το νέο γραφείο του WWF Ελλάς στη Σύρο. Παράλληλα εγκαθίσταται μόνιμα η ομάδα πεδίου ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE του WWF Ελλάς στο νησί.

Φεβρουάριος:

Πρώτη αποστολή αναγνώρισης από την ομάδα πεδίου μαζί με το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς του Ελληνικού Στρατού. Δυο μήνες μετά, ανοίγουμε επιτυχώς τα πρώτα ασφαλή μονοπάτια.

Ιούνιος:

Γνωριμία με την πανίδα και τη χλωρίδα του νησιού: 2η αποστολή στη Γυάρο με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Κρήτης.

Ανακαλύπτουμε ένα σπάνιο βιότοπο για τα πουλιά, κατά την καταγραφή της ορνιθοπανίδας μαζί με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.

Το «ΓΙΟΥΡΑ», το καινούριο μας σκάφος, είναι έτοιμο! Βαπτίζεται στα νερά του Σαρωνικού και αποπλέει την ίδια μέρα για Γυάρο.

Καταγράφουμε το θαλάσσιο πλούτο της Γυάρου: Χαρτογράφηση θαλάσσιων οικοτόπων από την ομάδα Θαλάσσιας Γεωλογίας και Φυσικής Ωκεανογραφίας του Πανεπιστημίου της Πάτρας.

Ιούλιος:

Προσεγγίζοντας τη μεσογειακή φώκια. Η ΜΟm εγκαθιστά υπέρυθρες ψηφιακές κάμερες στις σπηλιές της Γυάρου.

www.cycladeslife.gr

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

© Γιώργος Ρηγούτσος / WWF Ελλάς

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

© Π. Δενδρινός / ΜΟm

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

Το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE «Ολοκληρωμένη προστασία της Μεσογειακής Φώκιας στις Βόρειες Κυκλάδες» (LIFE12 NAT/GR/000688), υποστηρίζεται και συγχρηματοδοτείται από τη χρηματοδοτική γραμμή LIFE Nature της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και από το Prince Albert II of Monaco Foundation.

Το πρόγραμμα συντονίζεται από το WWF Ελλάς με εταιρους τη ΜΟm/Εταιρία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων, το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και το Ινστιτούτο Tethys.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

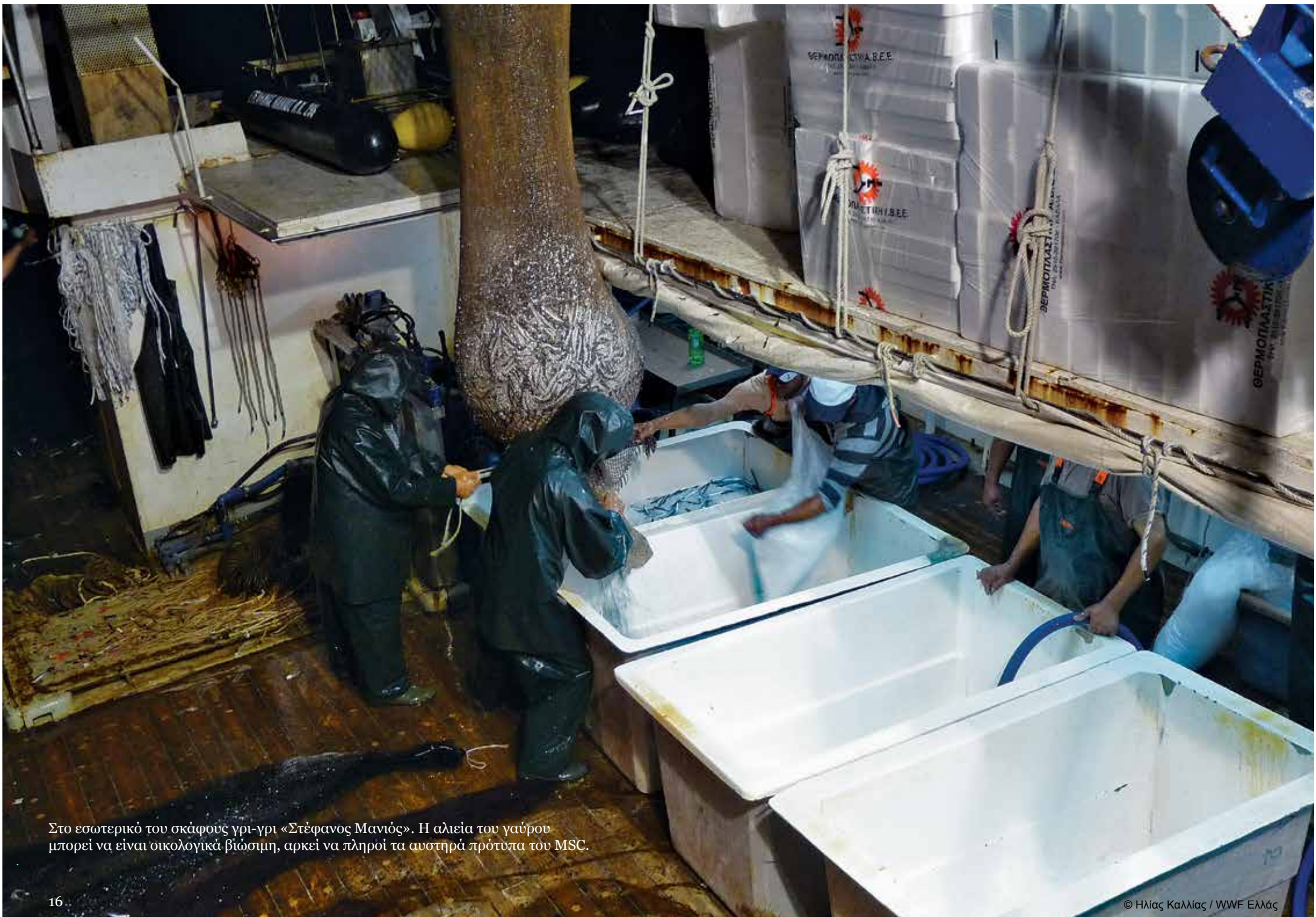
Ο Χρήστος Παπαδάς και η Ελίνα Σαμαρά στο δικό τους «γραφείο»,
σε αποστολή χαρτογράφησης του βυθού της Γυάρου.

© Γιώργος Ρηγούτσος / WWF Ελλάς

BLUE MARINE FOUNDATION

Η επέκταση της θαλάσσιας χαρτογράφησης υλοποιείται
με την υποστήριξη του Blue Marine Foundation

Στο εσωτερικό του σκάφους γρι-γρι «Στέφανος Μανιός». Η αλιεία του γαύρου μπορεί να είναι οικολογικά βιώσιμη, αρκεί να πληροί τα αυστηρά πρότυπα του MSC.

Βιώσιμη αλιεία: Με δύναμη από την Καβάλα

Δυναμικό ξεκίνημα έγινε την περασμένη χρονιά στο πρόγραμμα για την υπεύθυνη αλιεία στην Καβάλα. Σε ένα τόσο φιλόδοξο, αλλά και πρακτικό εγχείρημα, δεν πορευόμαστε μόνοι μας, αλλά επιλέγουμε τη συνεργασία ως βασικό μοχλό κίνησης. Δουλεύουμε μαζί με την AB Βασιλόπουλος, την εταιρία Συμβούλων MacAlister Elliott & Partners, τους αλιείς γρι-γρι της εταιρίας εμπορίας ψαριών «Μανιός» και το Ινστιτούτο Αλιευτικών Ερευνών (ΙΝΑΛΕ).

Γιατί επιλέχθηκε η Καβάλα; Επειδή διαθέτει το σημαντικότερο απόθεμα σαρδέλας και γαύρου, δύο ειδών ιδιαίτερα δημοφιλών στους Έλληνες καταναλωτές. Ο αλιευτικός στόλος της εταιρίας Μανιός απαρτίζεται από 7 σκάφη, που χρησιμοποιούν δίχτυα γρι-γρι, με τα οποία ψαρεύουν γαύρο και σαρδέλα κατά τις βραδινές ώρες με χρήση φωτεινών πηγών (ρομπότ).

Ήδη έχουμε ολοκληρώσει τη διαδικασία προ-αξιολόγησης του συγκεκριμένου στόλου ώστε να διαπιστωθεί αν πληροί τα κριτήρια για την εξασφάλιση διεθνούς σήματος πιστοποίησης Marine

Stewardship Council (MSC). Τα στοιχεία δείχνουν ότι ο στόλος μπορεί να προχωρήσει στο επόμενο στάδιο, στη συμφωνία ενός Σχεδίου Δράσης μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων. Ωστόσο, βασική προϋπόθεση αποτελεί η επαναλειτουργία του Εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων, το οποίο είχε διακοπεί λόγω της οικονομικής κρίσης. Μόνο έτσι θα έχουμε τη «μεγάλη εικόνα» ώστε να κρίνουμε την κατάσταση των πληθυσμών του γαύρου και της σαρδέλας.

Το πολυπόθητο «μπλε σήμα»

Το Marine Stewardship Council (MSC) αποτελεί την κορυφαία πιστοποίηση βιώσιμης αλιείας σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις και τη βιωσιμότητα αλιευτικών στόλων, με βάση τον κώδικα συμπεριφοράς του Διεθνούς Οργανισμού Τροφίμων (FAO) για μια υπεύθυνη αλιεία. Στόχος του MSC είναι να αναγνωρίσει και να επιβραβεύσει τη βιώσιμη αλιεία. Οι καταναλωτές διεθνώς εκτιμούν την αξία των πιστοποιημένων αλιευμάτων και έτσι οι ψαράδες εξασφαλίζουν καλύτερες τιμές. Η αλιεία που έχει ήδη πιστοποιηθεί με MSC αντιπροσωπεύει το 11% της παγκόσμιας αλιευτικής παραγωγής ετησίως, ενώ περισσότερα από 15.000 θαλασσινά προϊόντα φέρουν το μπλε οικολογικό σήμα MSC.

Πρόκειται για τη σημαντικότερη εξέλιξη που έχει συμβεί σε επίπεδο βιώσιμης αλιείας στην Ελλάδα και η πρώτη προσπάθεια πιστοποίησης στόλου στη Μεσόγειο κατά MSC. Ως περιβαλλοντική οργάνωση νιώθουμε ότι δεν αρκεί να ξορκίζουμε το πρόβλημα της υπεραλιεύσης, γι' αυτό και εμπλεκόμαστε άμεσα με πρακτικές προτάσεις.

Ηλίας Καλλίας,
Ιχθυολόγος, Συνεργάτης Θαλάσσιου
Προγράμματος WWF Ελλάς

Όνομα επιχείρησης:
AB ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τύπος συνεργασίας:
Υιοθέτηση βιώσιμων επιχειρηματικών
πρακτικών

Επίκεντρο δράσης 1:
Αλιεύματα – μικρά πελαγικά ψάρια
(γαύρος – σαρδέλα)

Έσοδα (EUR):
40.000

Επίκεντρο δράσης 2:
Προϊόντα Υδατοκαλλιέργειας (τσιπούρα –
λαβράκι - σολωμός κτλ)

Έσοδα (EUR):
25.900

Το πρόγραμμα υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της αντιστάδας AB Βασιλόπουλος.

Δάσος Διαδιάς

Η μάχη για την προστασία των αρπαχτικών πουλιών, μας έφερε φέτος αντιμέτωπους με μια από τις μεγαλύτερες απειλές της υπαίθρου: τις φόλες ή αλλιώς, τα δηλητηριασμένα δολώματα.

Μιλήσαμε με την Έλα Κρετ, δασολόγο του WWF Ελλάς. Μαζί με τον Κίκο, τον ειδικά εκπαιδευμένο ανιχνευτή, φέτος όργωσαν την υπαίθρο για να καθαρίσουν τις θανατηφόρες φόλες.

Ποιά είναι η κατάσταση του Ασπροπάρη σήμερα;

Δυστυχώς, πολύ δύσκολη. Σκέφου πως φέτος μετρήσαμε μόνο 5 φωλιές στη Θράκη, τις οποίες φυλάμε με τη βοήθεια των εθελοντών μας.

Γιατί κινδυνεύει τόσο;

Το ποτήρι ξεχειλίζει με τα δηλητηριασμένα δολώματα. Ίσως θυμάσαι την ιστορία του «Δάζαρου», του Ασπροπάρη που δηλητηριάστηκε δυο φορές – την πρώτη σώθηκε χάρη στην άμεση παρέμβαση ενός κτηνοτρόφου, τη δεύτερη όχι. Μόλις είχε ολοκληρώσει το μακρινό ταξίδι της επιστροφής από την Αφρική.

Γιατί τον δηλητηριάζουν;

Κανείς δεν τον δηλητηριάζει απευθείας. Ως φυσικός καθαριστής της φύσης τρώει τα δηλητηριασμένα πτώματα. Έτσι, με τραγικό τρόπο υπηρετεί το ρόλο του ως απειλούμενο είδος: είναι ο πιο αδύναμος κρίκος, που κάθε απώλειά του μας τραβά την προσοχή στους κινδύνους που αντιμετωπίζει ολόκληρο το οικοσύστημα.

Μπορεί να λυθεί το πρόβλημα ;

Οι περιοχές που πρέπει να καλυφθούν είναι τεράστιες, όμως έχουμε κάνει μια αρχή.

Μου δίνει τρομερό κουράγιο ότι με κάθε φόλα που εντοπίζουμε σπάμε έναν κύκλο θανάτου, αφού το ένα ζώο θα έτρωγε το άλλο και όλα θα δηλητηριάζονταν. Έχουμε ήδη βρει δηλητηριασμένα 4 τσοπανόσκυλα, 3 κυνηγόσκυλα και 2 αλεπούδες. Το δηλητηριασμένο δόλωμα που βρήκαμε τελευταία και στείλαμε για ανάλυση αποδείχθηκε ότι ήταν ισχυρό εντομοκτόνο, απαγορευμένο παγκοσμίως από το 2011.

Φοβάσαι για τον Κίκο, μη φάει ο ίδιος φόλα;

Στην αρχή ομολογώ ανησυχούσα. Αλλά η εκπαίδευσή του δεν είναι τυχαία. Μπορεί να είναι ο πιο αγαπημένος σκύλος του κόσμου (τουλάχιστον για μένα!), αλλά είναι πειθαρχημένος συνεργάτης και εξαιρετικός επαγγελματίας! «Σπούδασε» στην Ισπανία και τώρα ήρθε να «καθαρίσει» για τους φίλους του.

Πότε θα σταματήσουν οι φόλες;

Όταν οι λιγοστοί κτηνοτρόφοι που καταφεύγουν σε αυτή τη «λύση» γιατί έχουν υποστεί ζημιές από ζώα, καταλάβουν ότι η ζημιά που προξενούν είναι πολλαπλάσια. Και ότι υπάρχουν πολύ καλύτεροι τρόποι να προστατευτούν. Δυστυχώς, έχουμε πληροφορίες ότι γίνεται κι από λαθροκυνηγούς

για να «καθαρίσουν» περιοχές από αλεπούδες, είτε γιατί τρέφονται με θηρεύσιμα είδη ή γιατί τα κυνηγετικά σκυλιά ακολουθούν τη δική τους μυρωδιά και όχι των θηρεύσιμων ειδών. Είναι πραγματικά απίστευτο!

Πόσο θα κρατήσει το πρόγραμμα;

Φέτος ξεκινήσαμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Εμείς δεν θέλουμε να δούμε ημερομηνία λήξης, όμως αυτό θα εξαρτηθεί κι από την υποστήριξη του κόσμου.

Η αντίδραση του κόσμου ως τώρα;

Πολύ ενθαρρυντική. Υπάρχει κόσμος που μας καλεί γιατί στην περιοχή του έριξαν φόλες. Ο κόσμος βλέπει τα θύματα, αρκετές φορές χάνουν ακόμα και τα κατοικίδια σκυλιά τους, όπως στον Ίασμο πρόσφατα. Γειτονικά σχολεία συμμετέχουν στην προσπάθεια, «υιοθετώντας» τα λιγοστά ζευγάρια Ασπροπάρη. Έφτιαξαν πινακίδες με δικά τους συνθήματα ενάντια στις φόλες, που τοποθέτησαν κοντά στις φωλιές.

Και τι θα απογίνει ο Κίκο όταν τελειώσει η «σύμβασή» του; Θα γυρίσει στην Ισπανία;

Ασφαλώς θα αστειεύεσαι! Το «παιδί μου»; Είμαστε μαζί για πάντα.

Παράλληλα με το πρόγραμμα του Ασπροπάρη, δουλεύουμε και σε πολλά άλλα επίπεδα για την προστασία του φυσικού πλούτου της Θράκης. Αναζητώντας τη χρυσή τομή μεταξύ της παραγωγής καθαρής ενέργειας και της προστασίας της άγριας ζωής, καταθέσαμε ανανεωμένη πρόταση για τη σωστή χωροθέτηση των αιολικών πάρκων. Σε δυο περιπτώσεις αιολικών όπου εκτιμούμε ότι ο κίνδυνος για την ορνιθοπανίδα θα είναι μεγάλος, προσφύγαμε ενάντια στις αποφάσεις αδειοδότησής τους.

Δώρα Σκαρσή,
Υπεύθυνη Προγράμματος Έβρου

© Antrea Bonetti / WWF Ελλάς

Απαραίτητο διάλειμμα ξεκούρασης για την Έλα και τον Κίκο, ο οποίος σε μια ώρα καλύπτει απόσταση 16 χιλιομέτρων.

Ο Ασπροπάρης, ο μικρότερος από τους γύπες, είναι ο μοναδικός που μεταναστεύει. Σε ένα ριψοκίνδυνο ταξίδι τρεις μήνες μετά τη γέννησή του, αφήνει τη φωλιά του στη Δαδιά ή τα Μετέωρα και επιχειρεί ολομόναχος το μεγάλο ταξίδι στην Αφρική. Ο καθένας χαράζει τη δική του πορεία. Ένα μόνο λάθος μπορεί να αποβεί μοιραίο: αν πάει νότια μέσω της Ελλάδας και δεν κάνει στάση στην Κρήτη για τροφή και ξεκούραση, τότε κινδυνεύει να μην αντέξει το υπερ-θαλάσσιο

ταξίδι του και να καταρρεύσει από εξάντληση στη Μεσόγειο.

Φέτος για πρώτη φορά στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του προγράμματος προστασίας του Ασπροπάρη, σε δύο περιοχές (το WWF στον Έβρο και στη Ροδόπη και η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία στα Μετέωρα) δραστηριοποιήθηκαν δύο ειδικές ομάδες με σκύλους για την αντιμετώπιση των δηλητηριασμένων δολωμάτων.

© Πέτρος Μπαμπάτσος

«Για να σώσουμε τον Ασπροπάρη, σώζουμε τα σκυλιά, τις αλεπούδες και όλα τα άλλα ζώα που πριν από αυτόν θα έπεφταν θύμα της φόλας. Τα απειλούμενα είδη είναι οι πιο αδύναμοι κρίκοι της αλυσίδας: κρατώντας τα ζωντανά, προστατεύουμε όλη την αλυσίδα.»

Έλα Κρετ, Ερευνήτρια Προγράμματος Έβρου

Η δράση αυτή αποτελεί μέρος του προγράμματος LIFE10 NAT/BG/000152, με τίτλο «Επείγοντα μέτρα για την εξασφάλιση της επιβίωσης του Ασπροπάρη (Neophron percnopterus) στη Βουλγαρία και την Ελλάδα» το οποίο υλοποιείται σε συνεργασία των: Ορνιθολογική Εταιρεία της Βουλγαρίας (Bulgarian Society for the Protection of Birds-BSPB), Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, WWF Ελλάς και Ορνιθολογική Εταιρεία της Μεγάλης Βρετανίας (Royal Society for the Protection of Birds-RSPB). Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη. Η αγορά του εκπαιδευμένου σκύλου και η εκπαίδευση της Έλας στην Ισπανία χρηματοδοτήθηκε από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ).

Υγρότοποι: Προστατεύοντας τα κρυφά διαμάντια των νησιών μας

Καθαρίζουμε τον Καρτερό!

Μετά από 9 χρόνια δουλειάς, έχουμε καταγράψει πάνω από 800 υγρότοπους στα ελληνικά νησιά. Έχουμε χτίσει μια βάση δεδομένων, το Υγροτόπιο (www.oikoskorpio.gr/ygrotorio) που δίνει ελεύθερη πρόσβαση στα οικολογικά και γεωγραφικά στοιχεία τους και σε φωτογραφίες.

Έχουμε προβάλει την αξία τους στις τοπικές κοινωνίες και τις τοπικές αρχές. Αναγνώριση των προσπαθειών μας αλλά και μεγαλύτερο ατού για τη μελλοντική προστασία τους ήταν το Προεδρικό Διάταγμα που για πρώτη φορά οριοθετεί και προστατεύει νομοθετικά 380 νησιωτικούς υγρότοπους. Όλα τα αποτελέσματα του προγράμματος, μαζί με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, συνοψίζονται στην αναφορά (Layman's report) που στάλθηκε σε όλες της δημόσιες υπηρεσίες και που μπορείτε να «κατεβάσετε» στο www.wwf.gr/images/pdfs/WWF-LAYMANs-GR.pdf.

Ενώ το πρόγραμμα και οι ερευνητικές του δράσεις έκλεισαν το 2013, αποφασίσαμε να συνεχίσουμε ως το 2017 με δράσεις πολιτικής και ευαισθητοποίησης.

Προκλήσεις για το μέλλον

Τα επόμενα 3 χρόνια, στοχεύουμε να υποστηρίξουμε το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο (ώστε όχι μόνο να έχουμε νόμους, αλλά να εφαρμόζονται κιόλας), να προωθήσουμε την ένταξη υγρότοπων στο χωροταξικό σχεδιασμό καθώς και τη διεθνή αναγνώριση της αξίας των νησιωτικών μεσογειακών υγρότοπων. Τη χρονιά που πέρασε βάλουμε σημαντική «μαγιά» για το μέλλον:

- Υποστηρίξαμε το Προεδρικό Διάταγμα απέναντι σε 4 αιτήσεις ακύρωσης που κατατέθηκαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας από ιδιώτες. Η εκδίκασή τους θα γίνει μέσα στο 2015.
- Αποστείλαμε όλα μας τα στοιχεία για τους νησιωτικούς υγρότοπους στη δημόσια διοίκηση (Δήμοι, Περιφέρειες, Υπουργεία) και στους μελετητές ώστε να τα χρησιμοποιήσουν στα υπό μελέτη χωροταξικά σχέδια και στα σχέδια διαχείρισης υδατικών πόρων.

Τη χρονιά που μας πέρασε, συνεχίσαμε με:

- την ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών - σεμινάρια σε πάνω από 2.000 συμμετέχοντες,
- τη λειτουργία δικτύου άμεσης προστασίας - 68 ενεργοί εθελοντές σε Κρήτη, Πάρο και Λέσβο,
- καταγγελίες για περιπτώσεις υποβάθμισης - 36 αναφορές στις τοπικές αρχές,
- προτάσεις για την αξιοποίηση των υγρότοπων - 110 προτάσεις στις τοπικές αρχές,
- επαφές με κρατικούς φορείς - συναντήσεις εργασίας με 30 δημόσιους λειτουργούς των Περιφερειών Βορείου & Νοτίου Αιγαίου.

Ολοκληρώσαμε τις δράσεις μας για την ανάδειξη του υγρότοπου «Έλος Ποταμού Μαλίων» στην Κρήτη. Με ενημερωτικό υλικό, ομιλίες και σεμινάρια στην τοπική κοινωνία, συμμετείχαμε στο ευρύτερο πρόγραμμα του Δήμου Χερσονήσου για την ανάδειξη, προστασία και αποκατάσταση του σημαντικότερου και μεγαλύτερου καλαμιώνα στην Κρήτη.

- Δουλέψαμε μαζί με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και άλλους διεθνείς φορείς και οργανώσεις (MEDWET, WWF International, Ramsar) ώστε να προωθήσουμε στην επόμενη Σύνοδο Ramsar ένα σχέδιο ψηφίσματος που να αναγνωρίζει την αξία και σημασία των νησιωτικών μεσογειακών υγρότοπων. Τον Ιούνιο του 2015 στην Ουρουγουάη θα μάθουμε το αποτέλεσμα.
- Υποστηρίξαμε μια πρωτοβουλία για την απογραφή και προστασία των κυπριακών υγρότοπων από την κυπριακή περιβαλλοντική οργάνωση Terra Cyprgia. Αξιοποιώντας την εμπειρία και τεχνογνωσία που έχουμε αποκτήσει όλα αυτά τα χρόνια, επιδιώκουμε την εξαγωγή του προγράμματος και σε άλλες μεσογειακές χώρες.

Το ενδιαφέρον μας για τους νησιωτικούς υγρότοπους υπήρχε χρόνια τώρα, όμως πώς να προστατεύσεις κάτι άγνωστο; Παλιότερα δεν είχαμε καμιά καταγραφή για τον αριθμό τους, τα όριά τους ή τους κινδύνους που αντιμετώπιζαν. Σήμερα, δεν έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα, όμως τώρα έχουμε αποκτήσει τα εργαλεία για να δώσουμε μια «ισότιμη μάχη» για την προστασία τους. Πολλοί πολίτες και δημόσιοι λειτουργοί ζητούν τη βοήθειά μας και τα στοιχεία μας για να μπορέσουν κι αυτοί να συμβάλουν στην προστασία τους.

Θάνος Γιαννακάκης,
Υπεύθυνος Προγράμματος
Νησιωτικών Υγρότοπων

Όνομα επιχείρησης:
COCA COLA TRIA ΕΨΙΛΟΝ

Τύπος συνεργασίας:
Χορηγία

Πρόγραμμα:
Νησιωτικοί υγρότοποι

Έσοδα (EUR):
65.100

Περιβαλλοντική εκπαίδευση για τους υγρότοπους

Φέτος συνεχίσαμε το ταξίδι δημιουργίας για τους νησιωτικούς υγρότοπους, με τα σχολεία της Πάρου και της Λέσβου. Περισσότεροι από 300 μαθητές ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας να δημιουργήσουν μια δική τους αφήγηση, μέσα από παραμύθια και σύντομα βίντεο, που θα αναδεικνύουν την αξία και ομορφιά τους, αλλά και τις απειλές που αντιμετωπίζουν.

Μια ιστορία για το νησί μου

«Ο κάβουρας Αλέξανδρος στη WWF»

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε σε μια καθαρή γαλάζια λίμνη ένας μεγάλος κάβουρας. Τον λέγανε Αλέξανδρο Άρη. Ήταν πράσινος με άσπρες βούλες. Έμενε στη λίμνη, γιατί εκεί είχε βούρλα, καλάμια, γκαζόν, ωραίους κρίνους που μυρίζουν σαν αρωματικό, ψαράκια, πολύχρωμες πεταλούδες, μελισσοσούλες και πουλιά... Ο Αλέξανδρος ονειρευόταν να δουλέψει στη WWF για να σώζει τα ζώα και να βγάζει λεφτά για να τρώει κάθε μέρα παγωτό. Αυτό ήταν δύσκολο, γιατί για να δουλέψει έπρεπε πρώτα να σπουδάσει κτηνιατρική. Δεν είχε, όμως, φράγκο για να πάει στο πανεπιστήμιο, δεν ήξερε να γράφει και να διαβάζει και τον ενοχλούσε η γάτα η ζωγράφος. Κάθε φορά που έβγαινε ο κάβουρας από το σπίτι του, η γάτα ήταν εκεί και τον έβαφε με πινέλο σαν κλόουν. Ντρεπόταν, λοιπόν, να πάει στο πανεπιστήμιο...

Το παραμύθι των μικρών μαθητών του νηπιαγωγείου Παμφίλων Λέσβου κέρδισε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό «Υγρότοποι: μια ιστορία για το νησί μου». Αν θέλετε να μάθετε τη συνέχεια του «Κάβουρα Αλέξανδρου», επισκεφτείτε το <http://www.wwf.gr/environmental-education/env-edu-wetlands>.

Αποστολή Νερό

Το πρόγραμμα του WWF Ελλάς «Δίκτυο Παρακολούθησης Υγρότοπων της Κρήτης Λέσβου και Πάρου», υλοποιείται με την υποστήριξη του Συστήματος της Coca-Cola στην Ελλάδα (Coca-Cola Τρία Έπιλον και Coca-Cola Hellas), στο πλαίσιο του περιβαλλοντικού προγράμματος «Αποστολή Νερό». Περισσότερα για το πρόγραμμα «Αποστολή Νερό», θα βρείτε στη διεύθυνση: www.apostolinerο.com

68 ενεργοί εθελοντές

36 αναφορές στις τοπικές αρχές

110 προτάσεις στις τοπικές αρχές

1.400 εκτάρια υγρότοπων παρακολουθούμε

2.000 πολίτες συμμετείχαν στα σεμινάρια

Το ποτάμι νίκησε!

Ιστορική απόφαση για τον Αχελώο

Η χρονιά που πέρασε μας χάρισε έναν σημαντικό λόγο για πανηγυρισμούς: μετά από 20 χρόνια επίμονου αγώνα, οι προσπάθειές μας για την αποτροπή της εκτροπής του ποταμού Αχελώου δικαιώθηκαν. Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκανε δεκτούς όλους τους λόγους που είχαμε προβάλει κατά του έργου, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, το Δίκτυο Μεσόγειος SOS και τοπικούς φορείς.

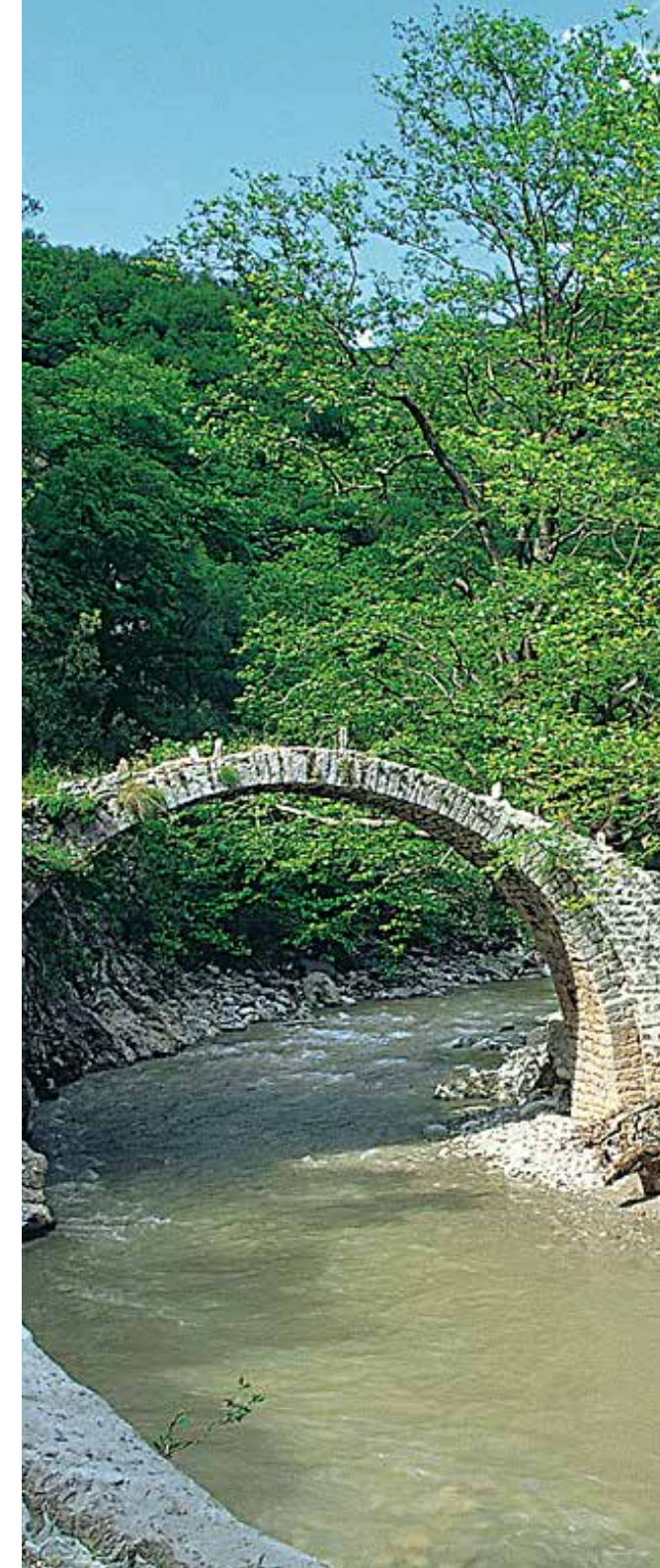
Το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας έκρινε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός είναι αντίθετος με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, ενώ διαπίστωσε μια σειρά από παραβιάσεις του εθνικού αλλά και του ευρωπαϊκού δικαίου. Το θετικό είναι ότι η απόφαση θέτει επίσης σοβαρά ζητήματα νομιμότητας για τα σχέδια διαχείρισης υδάτων της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και της Θεσσαλίας που αγνοώντας τη δικαιοσύνη εγκρίθηκαν πρόσφατα με υπουργική απόφαση.

Διαπιστώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας παραβίαση

- του άρθρου 24 του Συντάγματος για την προστασία του περιβάλλοντος,
- της κοινοτικής οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα,
- της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για τη εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων,
- της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους και τα είδη,
- της Σύμβασης της Γρανάδας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Εν αναμονή για τον Αώο

Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για τον Αχελώο εμπνέει αισιοδοξία και για ένα ακόμη παράλογο έργο εκτροπής που σχεδιάζεται στον ποταμό Αώο. Μαζί με την Καλλιστώ, με τον Δήμο Κόνιτσας, τον Φορέα Διαχείρισης Εθνικών Δρυμών Βίκου - Αώου και Πίνδου, καθώς και το Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (Med-INA), έχουμε υποβάλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας αίτηση ακύρωσης του «Σχεδίου Διαχείρισης Δεκάνης Απορροής Ηπείρου» και της στρατηγικής μελέτης επιπτώσεων. Καταγγέλλουμε ότι το έργο παραβιάζει τις προβλέψεις της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των νερών (οδηγία 2000/60/ΕΕ) και ανοίγει τον δρόμο για την καταστροφή ενός μοναδικού οικολογικού θησαυρού που δίνει ζωή στην ευρύτερη περιοχή, την περιοχή της Βάλια Κάλντα.

Στην Πρέσπα ζωντανεύει το όραμα

Και αυτή τη χρονιά δουλέψαμε στην Πρέσπα μαζί με την Εταιρία Προστασίας Πρεσπών (ΕΠΠ) για την προστασία του σπάνιου οικοσυστήματος της περιοχής. Η ΕΠΠ με την υποστήριξη του WWF Ελλάς και των άλλων 9 μελών-οργανώσεων που την απαρτίζουν βρίσκεται καθημερινά στο πεδίο, από τον υγρότοπο ως τα πολύτιμα δάση των βουνών που περιβάλλουν τις λίμνες. Η έρευνα για την ποιότητα των νερών, οι δράσεις προστασίας των πελεκάνων σε εθνικό και βαλκανικό πλέον επίπεδο και η αποκατάσταση των δασών αρκεύθου αποτελούν μερικές από τις βασικές δράσεις αυτό το χρονικό διάστημα. Παράλληλα η συνεργασία των δύο οργανώσεων έχει εντατι-

κοποιηθεί σε πολλά επίπεδα. Ενώνουμε τις δυνάμεις μας για να πιέσουμε πολιτικά τα αρμόδια υπουργεία για την επικύρωση της συμφωνίας του Πάρκου Πρεσπών. Ταυτόχρονα, σχεδιάζουμε δράσεις για την προώθηση ενός πρότυπου αναπτυξιακού μοντέλου που θα αξιοποιεί τους φυσικούς πόρους προς όφελος τόσο της παραγωγής, όσο και της προστασίας του περιβάλλοντος. Προσπαθούμε έτσι να δώσουμε σάρκα και οστά στο όραμα για την ανάπτυξη της αγροτικής υπαίθρου, που περιλαμβάνεται μέσα στη «Ζωντανή Οικονομία». Φιλοδοξία μας είναι να αποτελέσει πρότυπο για την ανάπτυξη όλων των προστατευόμενων περιοχών της χώρας μας.

Διεθνής συνεργασία στα «σκαριά» για την προστασία του Διασυνοριακού Πάρκου Πρεσπών

Έχουμε βάλει μπροστά ένα δύσκολο εγχείρημα που πραγματοποιείται για πρώτη φορά στα Βαλκάνια. Στόχος: η σύσταση ενός χρηματοδοτικού μηχανισμού που θα εξασφαλίσει την προστασία του σπάνιου φυσικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στις 3 χώρες που μοιράζονται το Διασυνοριακό Πάρκο Πρεσπών, την Ελλάδα, την Αλβανία και την πρώ-

τη Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Πρόκειται για μια διεθνή πρωτοβουλία που υποστηρίζουν το ίδρυμα MAVA και η γερμανική αναπτυξιακή τράπεζα KfW. Το WWF Ελλάς ανέλαβε αρχικά την υλοποίηση μελέτης σκοπιμότητας για την υλοποίηση μιας τόσο σύνθετης ενέργειας και βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης της μελέτης.

Ακτές και Δάση: βάση μιας ζωντανής οικονομίας

Μακριά από τη λογική που θέλει τη φύση σε μια γυάλα, η εμπειρία δείχνει πως η σωστή οικονομική αξιοποίηση των φυσικών πόρων μπορεί να είναι και η καλύτερη στρατηγική για την προστασία τους. Η δασική διαχείριση μπορεί να φέρει έσοδα με πιστοποιημένα προϊόντα ξυλείας, και ταυτόχρονα να μειώσει τον κίνδυνο πυρκαγιάς, καθαρίζοντας τα δάση από επικίνδυνη και γερασμένη βιομάζα. Ο τουρισμός μας έχει κάθε κίνητρο να προστατεύσει τις παραλίες και τα τοπία μας, που αποτελούν το συγκριτικό του πλεονέκτημα παγκοσμίως. Όμως, τα πρόσφατα νομοσχέδια για τα δάση και τις ακτές δεν στοχεύουν να αξιοποιήσουν το φυσικό μας κεφάλαιο. Αντίθετα, βλέπουν την Ελλάδα σαν οικοπέδο όπου «όλα επιτρέπονται» για κάθε επενδυτή. Ποιος όμως κερδίζει και ποιος χάνει από τέτοιες επενδύσεις;

Μαζική αντίδραση για τις ακτές

Λίγες μόνο μέρες μετά την ανακοίνωση του νομοσχεδίου για δημόσια διαβούλευση, καταθέσαμε αναλυτική κριτική. Είμαστε περήφανοι που τα επιχειρήματα της νομικής μας ομάδας αποτέλεσαν την τεκμηριωμένη βάση για ένα μαζικό κίνημα διαμαρτυρίας. Πανεπιστημιακοί, δικαστές, τοπικοί σύλλογοι και πολλοί ακόμα κινητοποιήθηκαν. Ο διευθυντής του WWF Ελλάς επέδωσε στον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας, εκ μέρους της διεθνούς οργάνωσης Anaaz, 119.000 υπογραφές διαμαρτυρίας. Σήμερα, έχουν ξεπεράσει τις 150.000.

Η μαζική αντίδραση οδήγησε στην προσωρινή υποχώρηση του Υπουργείου, ενώ ακούστηκαν σχόλια ότι η κυβέρνηση «θα επανεξετάσει». Από τότε, η νομική μας ομάδα ...κοιμάται με το ένα μάτι ανοιχτό: κοσκινίζουμε καθετί που κατεβαίνει στη Βουλή για τυχόν «κρυφές διατάξεις» για τον αιγιαλό και τις ακτές.

Μάχη για τα δάση

Η μάχη ενάντια στο καταστροφικό δασικό νομοσχέδιο πήρε επίσης πολλή δημοσιότητα. Χιλιάδες φίλοι βρέθηκαν στο πλάι μας, στέλνοντας προσωπικές επιστολές διαμαρτυρίας. Αρκετοί ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας και τηλεφώνησαν οι ίδιοι στα γραφεία των βουλευτών, ζητώντας την καταψήφιση του νομοσχεδίου.

Παρά την αντίδραση, το «δασοκτόνο» νομοσχέδιο ψηφίστηκε. Μοναδική παρηγοριά ότι από την αρχική μορφή του νομοσχεδίου, πετύχαμε να μη συμπεριληφθούν οι διατάξεις που θα αποχαράκιζαν τα φρύγανα. Τεράστιες δασικές εκτάσεις, κυρίως σε παράκτιες περιοχές και στα νησιά, θα είχαν μείνει δίχως καμία προστασία. Για τη συνέχεια, είμαστε σε επιφυλακή για να κινηθούμε δικαστικά ενάντια στην πρώτη εφαρμογή του νόμου, αλλά και για να προλάβουμε κάθε νέα αντιδασική νομοθετική πρωτοβουλία.

Η νομική ομάδα του WWF έδωσε μάχη ενάντια στα καταστροφικά νομοσχέδια για τα δάση και τις ακτές μας. Η λογική των νομοσχεδίων: «η περιβαλλοντική προστασία αποτελεί εμπόδιο για τις επενδύσεις». Η προτεινόμενη λύση: «αφαίρεση του εμποδίου». Το κόστος: «Πράσινο φως» σε κάθε μικρή ή μεγάλη καταπάτηση του φυσικού μας πλούτου, αλλά και υποβάθμιση όλων των άλλων επενδύσεων που σέβονται τους κανόνες.

Γιώργος Χασιώτης,
Υπεύθυνος Νομικών Δράσεων

OAK
FOUNDATION

Οι δράσεις στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής υλοποιούνται με τη συμβολή του OAK Foundation.

«Μας είναι αδιανόητο ότι οι εκπληκτικά όμορφες ακτές σας βγαίνουν σε πλειστηριασμό με τέτοιο τρόπο ... Ήρθαμε στην Ελλάδα για να κινηματογραφήσουμε επειδή προσφέρετε αυτή την ομορφιά. Ποτέ δε θα το είχαμε διανοηθεί αν οι ακτές ήταν γεμάτες με ξενοδοχεία και εγκαταστάσεις ... Μην επιλέξετε το βραχυπρόθεσμο όφελος, που θα φέρει την μακροπρόθεσμη καταστροφή για τη χώρα σας και τον κόσμο.»

Επιστολή της Αγγλίδας σκηνοθέτιδας του «Mamma Mia» Phyllida Lloyd προς την Υπουργό Τουρισμού

«Μην καταστρέψετε τις ακτές σας, όπως η Ισπανία!»

Έκκληση του διευθυντή του WWF Ισπανίας, Χουάν Κάρλος δελ Όλμο, προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Τουρισμού

Η απόπειρα διάλυσης της περιβαλλοντικής προστασίας είναι μια πολύ στενάχωρη εξέλιξη. Όμως, η προσωπική κινητοποίηση τόσων πολιτών για τα δάση και τις ακτές μας δίνει πολύ κουράγιο και ελπίδα για το μέλλον.

Θεοδότη Νάντσου, Επικεφαλής Περιβαλλοντικής Πολιτικής

«Μου είπε ότι σαφώς και γνωρίζει για τον ντόρο που έχει δημιουργηθεί, γιατί έλαβαν 2.000 e-mail!»

Βομβαρδισμένοι από ηλεκτρονικά μηνύματα και προσωπικά τηλεφωνήματα, η αντίδραση στα περισσότερα γραφεία βουλευτών ήταν αμήχανη: «Από πού καλείτε; Ποιον εκπροσωπείτε;». Φαίνεται πως το σύστημα σαστίζει απέναντι στον απλό πολίτη που δεν διεκδικεί οργανωμένα ιδιοτελή συμφέροντα. Είναι όμως τόσο παράξενο να διεκδικούμε ένα μέλλον με ζωντανά δάση για μας και τα παιδιά μας;

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Πολλά βήματα πίσω

Σε νομοθετικό επίπεδο, το φυσικό περιβάλλον ταλαιπωρήθηκε αρκετά την περασμένη χρονιά. Νέοι ψευτο-φιλολογισμοί, φωτογραφικές διατάξεις και νομοθετικές ρυθμίσεις που ουσιαστικά προσφέρουν λευκή επιταγή για παρανομίες και αυθαιρεσίες – μια γενικότερη απαξίωση των θεσμών με τη «δικαιολογία» της «ανάπτυξης». Ειδικά στη διάρκεια των θερινών τμημάτων της Βουλής, εκτυλίχθηκε μια νομοθετική υπερδραστηριότητα με πρόσημα το κατελείγον της ικανοποίησης καθυστερημένων μνημονιακών δεσμεύσεων της χώρας.

Όλες οι εξελίξεις καταγράφηκαν στη 10η ετήσια έκθεση περιβαλλοντικής νομοθεσίας που εκδίδουμε από το 2005. Στην έκθεση που καλύπτει την περίοδο Ιουλίου 2013 - Ιουνίου 2014, φάνηκε πως η περιβαλλοντικά ανεμπόδιστη ανάπτυξη μεγάλων επενδύσεων, κυρίως στον τομέα του τουρισμού, αποτελεί το νέο αναπτυξιακό πρόταγμα στο οποίο όλα τα συναρμόδια υπουργεία καλούνται να αναπροσαρ-

μόσουν τη νομοθεσία και τις πολιτικές τους. Οι τομείς που υπέστησαν τα σημαντικότερα πλήγματα ήταν η δασική και η χωροταξική νομοθεσία.

Όσο για την απροθυμία της χώρας μας να εφαρμόσει την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία, μας έφερε υπόλογους στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Οι κατηγορίες: παρά τις συνεχιζόμενες συστάσεις, η χωματερή μέσα στον προστατευόμενο βιότοπο της θαλάσσιας χελώνας καρρέτα στη Ζάκυνθο συνεχίζει να λειτουργεί. Παράλληλα, δεν έχει ολοκληρωθεί – από το 1998! – η εγκατάσταση μονάδων επεξεργασίας αστικών λυμάτων, ούτε και έχουν κλείσει ή αποκατασταθεί οι υπόλοιπες παράνομες χωματερές της χώρας.

Ευτυχώς, είχαμε καλά νέα σχετικά με τους φορείς διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και φυσικά στο θέμα της εκτροπής του Αχελώου.

Η ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ ΚΟΣΤΙΖΕΙ

Η μη ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων εκτιμάται ότι θα κοστίσει στη χώρα πρόστιμο ύψους €11.514.081 και ημερήσια χρηματική ποινή €47.462, μέχρις ότου τηρηθούν οι υποχρεώσεις. Για τη συνεχιζόμενη παράνομη λειτουργία των χωματερών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητά την επιβολή ημερήσιου προστίμου 71.193 €.

Η περιβαλλοντική νομοθεσία συνεχίζει να εμπλουτίζεται: η παρακολούθηση των νέων ρυθμίσεων, αλλά και της εφαρμογής των παλαιότερων απαιτεί συνεχή προσπάθεια. Ταυτόχρονα όμως, επιδεινώνεται ραγδαία: η νομοτεχνική αρτιότητα πάσχει, πληθαίνουν οι περιπτωσιακές ρυθμίσεις, το περιβάλλον δεν ενσωματώνεται σε άλλες πολιτικές και το περιβαλλοντικό κεκτημένο υπονομεύεται.

Θεοδότη Νάντσου,
Επικεφαλής Περιβαλλοντικής Πολιτικής

Είναι ελπιδοφόρο ότι παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες, συνεχίζουν να υπάρχουν άνθρωποι που μάχονται για το φυσικό περιβάλλον. Με τη νομική ομάδα υποστήριξης πολιτών στηρίζουμε τον αγώνα τους και παρακολουθούμε τις μικρές αλλά σημαντικές νίκες τους, που μας δίνουν πολύ κουράγιο για να παλέψουμε τις νέες προκλήσεις.

Φωτεινή Βρεττού, Ερευνήτρια Πολιτικής, WWF Ελλάς

ΟΜΑΔΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ασπίδα για το περιβάλλον

Τα 10 χρόνια έκλεισε η νομική ομάδα υποστήριξης πολιτών και αυτό μας χαροποιεί ιδιαίτερα. Χάρη στην επιμονή, τον επαγγελματισμό και –γιατί όχι;– την αυτοθυσία των ανθρώπων που τη συγκροτούν, όλο αυτό το διάστημα, η εθελοντική νομική ομάδα του WWF έχει ανταποκριθεί σε περισσότερες από 700 υποθέσεις περιβαλλοντικής υποβάθμισης του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος. Στη λίστα κυριαρχούν τα περιστατικά ρύπανσης και παράνομης απόθεσης απορριμμάτων ή απόρριψης λυμάτων και οικοδομικών υλικών και γενικότερης υποβάθμισης οικοσυστημάτων, με «θύματα» φυσικούς θησαυρούς της χώρας.

Στόχος της ομάδας είναι η ενεργοποίηση των πολιτών και η ενδυνάμωση όλων εκείνων που παλεύουν για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων σε τοπικό επίπεδο, αλλά τους λείπει η εξειδικευμένη γνώση ή η δυνατότητα πρόσβασης σε αυτήν.

Τι μπορείς να κάνεις:

Θέλεις να πάρεις μέρος στη νομική ομάδα;

Γράψε μας λίγα για σένα (ειδικότητα, περιοχή ενδιαφερόντων) και στείλε μας τα στοιχεία επικοινωνίας σου στο support@wwf.gr

Διεκδικείς το περιβαλλοντικό δικαίο;

Μάθε πώς μπορεί να σε στηρίξει η νομική ομάδα, στο <http://www.wwf.gr/legal-team>.

Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΓΗΣ 2014

από συμβολική δράση σε χειροπιαστή διεκδίκηση

● Έρευνα:

Αποδείξαμε ότι ακόμα και με στενά οικονομικά κριτήρια, η Πτολεμαΐδα V είναι πιθανό να αποδειχθεί ζημιγόνα για τη ΔΕΗ και άρα για την τσέπη μας. Όταν προσθέσουμε το «εξωτερικό κόστος» στη δημόσια υγεία, τότε σίγουρα καταλήγουμε σε αρνητικό πρόσημο.

● Οδοιπορικό:

Σε μια προσπάθεια να αποτιμήσουμε το ανθρώπινο κόστος του λιγνίτη, βρεθήκαμε στην Πτολεμαΐδα, στα χωριά που έχουν τα περισσότερα να κερδίσουν σε θέσεις εργασίας αλλά και να χάσουν σε υγεία και ανθρώπινες ζωές από την κυριαρχία του λιγνίτη.

● Πίεση:

Η διεθνής διάσταση που πήρε το θέμα μας έφερε σε συνάντηση με τη γερμανική επενδυτική τράπεζα KfW, μια τράπεζα ως τώρα «ερμητικά κλειστή» σε περιβαλλοντικές οργανώσεις. Παρουσιάσαμε τα στοιχεία μας και μεταφέραμε την επιθυμία 15.000 πολιτών για καθαρή ενέργεια στην Ελλάδα.

● Συμμετοχή:

Δεκάδες μηνύματα προβληματισμού και συμπάραστασης από εσάς, έδωσαν όχι μόνο ώθηση στην εκστρατεία, αλλά και προσωπικά πολύ κουράγιο σε εμάς. Ένα από τα μηνύματα που ξεχωρίσαμε είναι το παρακάτω:

«Συχνά αναρωτιόμουν αν οι υπογραφές που κατά καιρούς βάζουμε για να διαμαρτυρηθούμε για το ένα ή το άλλο θέμα έχουν κάποιο νόημα ή αν απλά μας δημιουργούν την ψευδαίσθηση πως κάτι κάναμε ενώ ουσιαστικά δεν έχουμε κάνει τίποτα απολύτως. Χάρη σε σας βλέπω πως αυτός ο τρόπος διαμαρτυρίας πραγματικά μπορεί να έχει κάποιο αποτέλεσμα και να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός πίεσης.»

● Αποτέλεσμα:

Η αγώνας ενάντια στην Πτολεμαΐδα V δεν τελείωσε. Αναδείξαμε τις δυσκολίες που προκύπτουν όταν οι φιλόδοξοι στόχοι πρέπει να γίνουν πράξη, όμως ακόμα δεν έχουμε δει τις γενναίες αποφάσεις που χρειάζονται για το σωστό ενεργειακό σχεδιασμό της Ελλάδας. Όσο πιο γρήγορα μπούμε στο σωστό μονοπάτι, τόσο πιο εύκολη θα είναι η σταδιακή προσαρμογή.

Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Το αποτέλεσμα της φετινής Ώρας της Γης ξεπέρασε τις αρχικές μας προσδοκίες. Με τη μεγάλη υποστήριξη όχι μόνο από Έλληνες πολίτες, αλλά και από χιλιάδες φίλους μας στο εξωτερικό, καταφέραμε να μπούμε στα «άδυστα» του γερμανικού τραπεζικού ομίλου KfW και να εκφράσουμε τα επιχειρήματά μας ενάντια σε νέες επενδύσεις σε άνθρακα. Η παρέμβασή μας αυτή φαίνεται να αποτελεί την αρχή για τη σταδιακή απομάκρυνση της KfW από επενδύσεις σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από άνθρακα παγκοσμίως!

Γιώργος Βελλίδης, Επικεφαλής Τμήματος Marketing

Στο <http://www.wwf.gr/ptolemaida5/> θα βρείτε όλο το υλικό της εκστρατείας, μαζί με τις έρευνές μας για τη δυνατότητα μετάβασης στην καθαρή ενέργεια στην Ελλάδα, συνυπολογίζοντας το οικονομικό κόστος και όφελος.

Θυμάστε την πρώτη χρονιά που «σβήσαμε τα φώτα για μια ώρα»; Η Ώρα της Γης το 2009 ξεκίνησε ως συμβολική δράση αφύπνισης για την κλιματική αλλαγή. Στόχος δεν ήταν η εξοικονόμηση ενέργειας για μία μόνο ώρα, αλλά ένα μήνυμα κινητοποίησης για τη μεγαλύτερη σύγχρονη περιβαλλοντική πρόκληση.

Καθαρή ενέργεια, τα καλά νέα:

Ακολουθώντας την ευρωπαϊκή στροφή στην καθαρή ενέργεια, η Ελλάδα από το 2010 έχει θέσει στόχο για 40% διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή ως το 2020. Η ΔΕΗ μάλιστα έχει δεσμευτεί για μηδενισμό των εκπομπών CO2 ως το 2050.

Καθαρή ενέργεια, τα άσχημα νέα:

Ως τώρα, οι δεσμεύσεις αυτές έχουν μείνει στα λόγια. Αντίθετα, ο ενεργειακός σχεδιασμός στην πράξη φαίνεται να στηρίζεται στα δεδομένα που ίσχυαν πριν 50 χρόνια. Στη φετινή Ώρα της Γης, καλέσαμε την ελληνική κυβέρνηση να μπει σε ένα μονοπάτι εφαρμογής των στόχων που η ίδια έχει υιοθετήσει.

15.000 πολίτες καλέσαμε την ελληνική κυβέρνηση να αναστείλει τα σχέδια της νέας λιγνιτικής μονάδας, «Πτολεμαΐδα V».

Και πιέσαμε τον κύριο χρηματοδότη του έργου, την επενδυτική τράπεζα KfW, που μέσα στη Γερμανία δίνει έμφαση στην χρηματοδότηση καθαρών επενδύσεων, να εφαρμόσει τα ίδια «καθαρά» κριτήρια και για την Ελλάδα.

Αίτημά μας, βέβαια, δεν ήταν να κλείσουν μονομιάς οι λιγνιτικοί σταθμοί της χώρας, αλλά να μη δημιουργηθούν νέοι. Οι νέοι σταθμοί, με ορίζοντα λειτουργίας 40 ετών, θα δεσμεύσουν την Ελλάδα σε ένα «βρώμικο» μονοπάτι ως το 2060!

Ο διευθυντής του WWF Ελλάς, Δημήτρης Καραβέλλας, παραδίδει τις υπογραφές μας στην KfW. Από δεξιά προς τα αριστερά: Έμπερχαρντ Μπράντες (διευθυντής WWF Γερμανίας), Δημήτρης Καραβέλλας, Δρ. Νόρμπερτ Κλόπενμπουργκ (KfW), Μάρκος Σέερ (KfW IPEX-Bank)

Κλιματική αλλαγή: αλήθεια ή μύθος;

Πόσο επείγον είναι να αποτρέψουμε νέες λιγνιτικές μονάδες, όπως η Πτολεμαΐδα V; Τι μερίδιο έχει η μικρή χώρα μας στην παγκόσμια εκπομπή ρύπων CO₂; Η αλλαγή της θερμοκρασίας δεν είναι μια φυσική διεργασία; Εκφράζουμε ανοιχτά τους προβληματισμούς μας στο **Νίκο Μάντζαρη**, Υπεύθυνο Ενεργειακής και Κλιματικής Πολιτικής.

Θεωρία ή πραγματικότητα; Και οι ίδιοι οι επιστήμονες φαίνεται πως διαφωνούν.

Είσαι σίγουρος; Μια πρόσφατη καταμέτρηση βρίσκει ότι 10.883 στα 10.885 επιστημονικά άρθρα εκτιμούν ότι η κλιματική αλλαγή συμβαίνει και είναι ανθρωπογενής. Δε βλέπω μεγάλη διαφωνία.

Εγώ πάντως ...κάπου έτσι άκουσα. Όπως και νά' χει, είναι δυνατόν μια επιστημονική θεωρία να μας αναγκάσει να αλλάξουμε ξαφνικά τον τρόπο ζωής μας;

Ας αντιστρέψουμε το ερώτημα: είναι δυνατόν οι επιστήμονες του κόσμου να ζητούν άμεσα μέτρα για να διαφυλάξουμε τις ισορροπίες του πλανήτη, κι εμείς να τους αγνοούμε επειδή δεν μας αρέσουν αυτά που λένε;

Έχεις όμως σκεφτεί ότι από πίσω υπάρχουν μεγάλα συμφέροντα; Φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες... Μήπως είναι αυτοί που κινούν τα νήματα;

Ποια συμφέροντα λες είναι μεγαλύτερα, των εταιριών ανανεώσιμης ενέργειας, ή των εταιριών πετρελαίου και άλλων ορυκτών καυσίμων; Σκέψου ότι αυτοί θα βγουν χαμένοι από τη στροφή σε καθαρή ενέργεια. Αντίθετα, κερδίζουν από τη «δυσπιστία» απέναντι στην κλιματική αλλαγή.

Ζούμε σε έναν πλανήτη ιστορίας δισεκατομμυρίων ετών. Η αλλαγή του κλίματος είναι μια φυσική διεργασία. Ή μήπως νομίζουμε ότι ξαφνικά τα τελευταία 10 ή 20 χρόνια άρχισε το κλίμα να αλλάζει;

Φυσικά και η αλλαγή του κλίματος είναι φυσική διεργασία του πλανήτη. Όπως και η εξαφάνιση των ειδών. Όμως, όπως σήμερα η εξαφάνιση των ειδών έχει ρυθμό 100 με 1.000 φορές ταχύτερο του κανονικού, έτσι και ο ρυθμός της αλλαγής του κλίματος δεν έχει τίποτα το «φυσιολογικό»!

Από τη μια μέρα στην άλλη μάθαμε πως «φταίμε» γιατί ο τρόπος ζωής μας οδηγεί στην υπερθέρμανση και την ...καταστροφή του πλανήτη. Δεν είναι λίγο «τρομοκρατικό» όλο αυτό;

Δυστυχώς, συμφωνώ. Τα στοιχεία είναι πολύ τρομακτικά και μακάρι να ήταν ψεύτικα. Τίποτα δε θα με έκανε πιο χαρούμενο από το να αποδεικνυόταν ότι η κλιματική αλλαγή είναι μύθος. Σκέψου ότι οι μαζικές αλλαγές που φέρνει απειλούν να γκρεμίσουν ό,τι έχουμε πασχίσει να χτίσουμε σε 60 χρόνια δουλειάς του WWF: την ευαίσθητη ισορροπία μας με το περιβάλλον και την προστασία ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση. Όμως, εσύ τι θα έκανες; Θα έκλεινες τα μάτια ή θα πορευόσουν με βάση την επιστημονική έρευνα, όσο «τρομακτική» κι αν είναι;

Μισό λεπτό! Αν οι αλλαγές είναι τόσο «κοσμογονικές» γιατί τότε μας λες ότι «το κλίμα στο χέρι μας»;

Έχεις δίκιο. Η τεράστια προσαρμογή που απαιτείται δεν είναι καθόλου εύκολη. Οι επιστήμονες μιλούν για ένα όριο ανόδου της θερμοκρασίας στους 2°C για να αποφύγουμε «αλυσιδωτές αντιδράσεις». Το όριο αυτό –ευτυχώς– είναι ακόμα εφικτό, με την προϋπόθεση όμως ότι θα δράσουμε άμεσα. Και κυρίως: όσο νωρίτερα ξεκινήσουμε την προσαρμογή, τόσο το καλύτερο. Δηλαδή, τόσο λιγότερο θα μας στοιχίσει.

Ακόμα και να ισχύουν όλα αυτά: καλό δεν είναι να ξεκινήσουν πρώτα οι «μεγάλοι»; Η Ελλάδα είναι μια σταγόνα στον ωκεανό.

Ο καθένας είναι υπεύθυνος για το δικό του μερίδιο, ούτε περισσότερο, ούτε λιγότερο. Έλεπα, το ξέρεις ότι η Ελλάδα είναι ανάμεσα στους μεγαλύτερους ρυπαντές της Ευρώπης, σε σχέση με τον πληθυσμό της και με την οικονομία της; Ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ως τώρα ήταν πρωτοπόρος στις πολιτικές αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, επιτρέπεται η Ελλάδα να αποτελεί τον αδύναμο κρίκο;

Πολύ καταθλιπτικό μου φαίνεται όλο αυτό. Μια μεγάλη «κατάρρα» που μας βρήκε και τρέχουμε μήπως και καταφέρουμε να γλιτώσουμε τις χειρότερες συνέπειες. Αρκετά προβλήματα είχαμε...

Λυπάμαι... Και συμφωνώ, δεν είναι ευχάριστο. Όμως, ας μη βλέπουμε μόνο την αρνητική πλευρά. Η στροφή στην καθαρή ενέργεια σημαίνει λιγότερους ρύπους, άρα λιγότερα αναπνευστικά προβλήματα και καρκίνους. Αντίστοιχα, η νέα «καθαρή» βιομηχανία έχει να φέρει νέες τεχνολογίες και νέες θέσεις εργασίας. Ειδικά για την Ελλάδα με τόσο ήλιο και αέρα, δεν θα μπορούσε να είναι μια κινητήριος δύναμη για την πολυπόθητη οικονομική ανάκαμψη;

«...είναι δυνατόν οι επιστήμονες του κόσμου να ζητούν άμεσα μέτρα για να διαφυλάξουμε τις ισορροπίες του πλανήτη, κι εμείς να τους αγνοούμε;

Όμως η προσαρμογή δεν παρουσιάζει μόνο κόστος αλλά και ευκαιρία: θα φέρει νέες θέσεις εργασίας και νέες τεχνολογίες που αξιοποιούν το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας.»

Νίκος Μάντζαρης,
Υπεύθυνος Ενεργειακής και Κλιματικής Πολιτικής

Η φύση ως θεμέλιο για μια ζωντανή οικονομία

Οι στίχοι του Ιωάννη Πολέμη από τα τέλη του 19ου αιώνα είναι σήμερα ιδιαίτερα επίκαιροι. Περιγράφουν με γλαφυρότητα το «φυσικό κεφάλαιο» της χώρας που καλούμαστε να διατηρήσουμε και να προστατεύσουμε.

Ένα κεφάλαιο που, παρότι αποτελεί τη βάση των περισσότερων ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων, παραμένει σε μεγάλο βαθμό οικονομικά «αόρατο», καθώς οι υπηρεσίες που προσφέρει θεωρούνται ως δεδομένες και δεν συμπεριλαμβάνονται στο μηχανισμό τιμών της αγοράς.

Όμως, όσο η οικονομία δεν λαμβάνει υπόψη τις φυσικές της βάσεις, τόσο η δυνατότητα της φύσης να στηρίζει την οικονομία μειώνεται. Στο πλαίσιο του οράματός του για μια ζωντανή και βιώσιμη οικονομία, το WWF Ελλάς έθεσε το 2013 μια σειρά από προτεραιότητες τις οποίες καλεί την Πολιτεία να ενσωματώσει στην αναπτυξιακή και επενδυτική της στρατηγική:

- Συστηματική και αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος συνολικά, ώστε να διασφαλιστεί το πολύτιμο

φυσικό κεφάλαιο της χώρας και η δυνατότητα του να μας προσφέρει τα αγαθά και τις υπηρεσίες του.

- Ορθή λειτουργία του συστήματος προστατευόμενων περιοχών, που όχι μόνο θα εξασφαλίζει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στις πιο πολύτιμες περιοχές, αλλά μακροπρόθεσμα θα μπορεί να αποτελέσει και πόλο οικονομικής ανάπτυξης.
- Χαρτογράφηση των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων της χώρας και εκτίμηση της αξίας τους.
- Προώθηση επιχειρηματικών πρακτικών και καινοτόμων προϊόντων που αποδίδουν τόσο με οικονομικά όσο και οικολογικά κριτήρια.
- Ανάδειξη προτύπων κατανάλωσης και καθημερινότητας, που αξιοποιούν με βιώσιμο τρόπο τα αγαθά και τις υπηρεσίες της φύσης.
- Διαμόρφωση ενός συστήματος ορθής διακυβέρνησης που θα διασφαλίζει ότι η αξία της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων λαμβάνεται υπόψη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Αν δεν προσδώσουμε στη φύση και σε όσα μας προσφέρει την αξία που της αξίζει, από οικονομική άποψη πριονίζουμε το κλαδί πάνω στο οποίο καθόμαστε.

Ιόλη Χριστοπούλου,

Υπεύθυνη Πολιτικής για το Φυσικό Περιβάλλον

*Τι είναι η πατρίδα μας; Μην είν' οι κάμποι;
Μην είναι τ' άσπαρτα ψηλά βουνά;
Μην είναι ο ήλιος της, που χρυσολάμπει;
Μην είναι τ' άστρα της τα φωτεινά;
Μην είναι κάθε της ρηχό ακρογιάλι
και κάθε χώρα της με τα χωριά;
κάθε νησάκι της που αχνά προβάλλει,
κάθε της θάλασσα, κάθε στεριά;*

Ιωάννης Πολέμης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

Η «Καλύτερη Ζωή» στα σχολεία

Οι μαθητές των σχολείων άλλαξαν τη διατροφή τους, πρασίνισαν την αυλή και τα μπαλκόνια τους, έμαθαν να ανακυκλώνουν, να κομποστοποιούν, να συνεργάζονται με εκπαιδευτικούς, γονείς, γείτονες και τοπικές αρχές για μια Καλύτερη Ζωή. Μέσα στον πρώτο χρόνο υλοποίησης της «Καλύτερης Ζωής» η συμμετοχή των σχολείων ξεπέρασε κάθε προσδοκία μας: κοντά μας βρέθηκαν 118 σχολεία από όλη την Ελλάδα. 53 από αυτά επέλεξαν και υλοποίησαν δράσεις από την ιστοσελίδα μας, πάνω σε θέματα υγιεινής διατροφής, εξοικονόμησης ενέργειας, σωστής καταναλωτικής συμπεριφοράς και ανάδειξης του αστικού πρασίνου.

Τα τέσσερα πιο δραστήρια σχολεία διακρίθηκαν και βραβεύτηκαν τιμητικά. Το πρώτο βραβείο –ή αλλιώς «Χρυσό Πάντα»– μοιράστηκαν το Νηπιαγωγείο Επισκοπιανών Κερκύρας και το 21^ο Δημοτικό σχολείο Αθήνας «Λέλα Καραγιάννη», τα οποία υλοποίησαν από 15 δράσεις το καθένα. Το δεύτερο βραβείο απονεμήθηκε στο Νηπιαγωγείο Παραποτάμου Θεσπρωτίας με 12 δράσεις στο ενεργητικό του και το τρίτο στο 7^ο Νηπιαγωγείο Παλλήνης με 8 δράσεις.

Πόσο υπεύθυνα χρησιμοποιούμε;

Δuo παιδιά ετοιμάζουν ένα πάρτι για τους φίλους τους. Παρακολουθούμε τις πυρετώδεις προετοιμασίες, το πάρτι και το συμμαζέμα του σπιτιού. Ως παίκτες καλούμαστε να βρούμε τι κάνουν σωστό και τι λάθος. Στόχος μας: να σώσουμε τη Γη!

Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά το πρόγραμμα «Χρησιμοποιώ Υπεύθυνα» ταξίδεψε σε 37 σχολεία με τη συμμετοχή 1.665 μαθητών. Η κορύφωση ήταν ο μαθητικός διαγωνισμός στον οποίο έλαβαν μέρος 15 σχολεία, με νικητές το 54^ο Δημοτικό Πειραιά & 8^ο Δημοτικό Ηρακλείου, οι μικροί φίλοι της οργάνωσης κατάφεραν να ενημερώσουν 4.048 συγγενείς και φίλους σχετικά με καθημερινές πρακτικές για σωστή χρήση των φυσικών μας πόρων.

Το πρόγραμμα «Χρησιμοποιώ υπεύθυνα» υλοποιείται σε συνεργασία με τον όμιλο UNILEVER

Όνομα επιχείρησης:
UNILEVER

Τύπος συνεργασίας:
Χορηγία

Πρόγραμμα:
Υπεύθυνη χρήση φυσικών πόρων

Έσοδα (EUR):
39.000

Δεν καθόμαστε στην τάξη μέχρι να αποκοιμίσουμε τα παιδιά με «πρέπει» και «δεν πρέπει» για το περιβάλλον! Στηριζόμαστε σε βιωματικά εργαστήρια, πρωτότυπα παιχνίδια και άμεση επαφή με τη φύση. Στόχος μας, να δώσουμε στα παιδιά τα εργαλεία να καλλιεργήσουν τη δική τους σχέση με το περιβάλλον, σε όλες τις γωνιές της Ελλάδας.

Ελένη Σβορώνου,
Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
και Κατάρτισης

Είσαι εκπαιδευτικός;

- Γράψε το σχολείο σου στην «Καλύτερη Ζωή» στο www.kalyterizoι.gr και αναλάβετε δράσεις!
- «Κατέβασε» το υλικό μας εδώ www.wwf.gr/environmental-education και χρησιμοποίησέ το στην τάξη σου.
- Για περισσότερες πληροφορίες και εργαστήρια στο σχολείο στείλε μήνυμα στη Νάνσυ Κουταβά στο n.coutava@wwf.gr

Τα παιδιά μαθαίνουν για την επαναχρησιμοποίηση υλικών με βιωματικό εργαστήριο.

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ

Η «Καλύτερη Ζωή» θέλει να αναδείξει έναν διαφορετικό και καλύτερο τρόπο ζωής για όλους. Το πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία ενός δικτύου ενημέρωσης και κατάρτισης πολιτών και σχολείων σε θέματα καθημερινότητας, μέσα από την παροχή χρηστικών πληροφοριών και το κάλεσμα για συμμετοχή σε πράξεις συνεργασίας και αλληλεγγύης. Βασισμένη στο τρίπτυχο «Οικονομικά, Οικολογικά, Συμμετοχικά», η «Καλύτερη Ζωή» καταπιάνεται με 4 θεματικές ενότητες: διατροφή, ενέργεια, κατανάλωση και ζωή στην πόλη. Οι δράσεις που προωθεί, με πυρήνα τους την καθημερινότητα στο σπίτι, τη γειτονιά και την πόλη, στοχεύουν στη βελτίωση της ζωής μας μέσα από ατομικές ή συλλογικές πράξεις.

Θέρμανση και Διατροφή

Το χειμώνα του 2012 όλοι υποστήκαμε τις βλαβερές επιπτώσεις της αιθαλομίχλης από την υπερβολική καύση καυσόξυλων, κατάλληλων και μη. Με στόχο μια καθαρότερη ατμόσφαιρα αλλά και την εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων χωρίς... να κρυώνουμε, συνεργαστήκαμε με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) και ενημερώσαμε τους πολίτες μέσω ζωντανών συζητήσεων με επιστήμονες σχετικά με τους τρόπους βελτίωσης της θέρμανσης στο σπίτι. Παράλληλα διοργανώσαμε διαγωνισμό με έπαθλο μια δωρεάν ενεργειακή επίσκεψη.

Ασχοληθήκαμε επίσης με τη διατροφή μας. Σε συνεργασία με την πρωτοβουλία «Μπορούμε» καταπιαστήκαμε αρχικά με τη σπατάλη τροφίμων. Στόχος μας, να περιορίσουμε τη σπατάλη, να εξοικονομήσουμε χρήματα, να μειώσουμε το οικολογικό αποτύπωμα της τροφής μας, και φυσικά να βοηθήσουμε τον συνάνθρωπο.

Για όλα τα παραπάνω διοργανώσαμε διαγωνισμό για συνταγές με περισσεύματα τροφίμων που αποτέλεσαν

τη βάση για τον δικό μας ηλεκτρονικό «Τσελεμεντέ για συνταγές με περισσεύματα» (κατέβασέ τον ελεύθερα στο www.kalyterizoι.gr). Επίσης, μαζί με το «Μπορούμε», διοργανώσαμε το πρώτο φεστιβάλ κατά της σπατάλης τροφίμων, το οποίο επισκέφθηκαν περισσότερα από 1.100 άτομα. Κοντά μας ήταν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο, η ομάδα δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά Playroom, η πρωτοβουλία περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Let's go green, οι γνωστοί σεφ Λευτέρης Λαζάρου, Αλέξανδρος Παπανδρέου και Άκης Πετρετζίκης, η ομάδα μαγειρικής Tip the Chef και η κολεκτίβα Troo Food Liberation.

Στη συνέχεια, σε συνεργασία με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, αναζητήσαμε τους τρόπους βελτίωσης της διατροφής μας τόσο για την υγεία και το οικογενειακό εισόδημα, όσο και για το περιβάλλον. Σχεδιάσαμε αναλυτικούς οδηγούς, ενημερωτικά φυλλάδια και infographics με πρακτικές συμβουλές. Διοργανώσαμε 4 βιωματικά εργαστήρια στη Στέγη του ΣυνΑθηνά με

θέμα τη σωστή επιλογή και κατανάλωση φρούτων και λαχανικών και ψαρικών, την ερμηνεία των ετικετών στα τρόφιμα και το αποτύπωμα των τροφίμων. Βρεθήκαμε ζωντανά στο στούντιο του Garage TV, μαζί με επιστήμονες που απάντησαν στις ερωτήσεις των πολιτών για τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής, της εποχικότητας και εντοπιότητας φρούτων και λαχανικών, για το οικολογικό αποτύπωμα, για τα βιολογικά προϊόντα και τις διατροφικές τάσεις στην Ελλάδα. Επιπλέον, παρέα με τη γνωστή food blogger Funky Cook, διοργανώσαμε τα «Μμμμ μαγειρέματα»: επισκεφθήκαμε δυο σχολεία της Αττικής όπου μαζί με τα παιδιά μαγειρέψαμε πάνω στα πρότυπα της μεσογειακής διατροφής. Τέλος, στο πλαίσιο του φεστιβάλ «Ελλάδα, γιορτή, γεύσεις» ενημερώσαμε τους πολίτες για τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής, την εποχικότητα των ψαριών και τα βιολογικά προϊόντα και σε συνεργασία με την Δρα. Χαρίκλεια Μινώτου διοργανώσαμε βιωματικά εργαστήρια με τη συμμετοχή 80 ατόμων.

1 χρόνος
Καλύτερη Ζωή

1.842
μέλη

182
σχολεία

4 μεγάλα
θέματα

Σπατάλη τροφίμων
Καλύτερη διατροφή
Επαναχρησιμοποίηση/ανακύκλωση
Θέρμανση

2
φεστιβάλ

Εκπαίδευση/ενημέρωση

9.000
παιδιών

7.200
facebook likes

Στην «Καλύτερη Ζωή» καταπιανόμαστε με θέματα που μας απασχολούν όλους καθημερινά. Πιστεύουμε πως αν αρχίσουμε να τα βλέπουμε διαφορετικά, μπορούμε να κάνουμε θαύματα! Στην προσπάθειά μας χρειαζόμαστε τη δική σου συμμετοχή.

Γίνε μέλος στο www.kalyterizoi.gr και έλα να δικτυωθούμε, να μάθουμε και να δράσουμε μαζί.

Αχιλλέας Πληθάρας,
Υπεύθυνος Προγράμματος «Καλύτερη Ζωή»

Ενημέρωση & πολύτιμες συμβουλές για την καθημερινότητα **Βιωματικά εργαστήρια**
Online διαγωνισμοί Συνεργασίες με πρωτοβουλίες, συλλογικότητες και σχολεία

Και είναι μόνο η αρχή!
Γίνε μέλος www.kalyterizoi.gr

Αποκλειστικός δωρητής του προγράμματος

ΙΣΝ / SNF ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

Κινητοποιώντας τις επιχειρήσεις

Η αποστολή του WWF είναι να σταματήσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του πλανήτη και να προάγει ένα μέλλον στο οποίο οι άνθρωποι θα ζουν σε αρμονία με τη φύση. Όπως καταδεικνύει η τελευταία έκθεση «Ζωντανού Πλανήτη 2014», οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει το παγκόσμιο περιβάλλον είναι υπερβολικά μεγάλες και αλληλένδετες για να αντιμετωπιστούν από μία μόνο οργάνωση. Αναγνωρίζοντας την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των προκλήσεων, έχουμε επιλέξει να εμπλακούμε σε συνεργασίες και συλλογικές δράσεις με επιχειρήσεις, επενδυτές, καταναλωτές, κυβερνήσεις και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να υποκινήσουμε την αλλαγή.

Στο WWF επιδιώκουμε τη συνεργασία με επιχειρήσεις που έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν τις πιο πεστικές απειλές για την ποικιλομορφία της ζωής στον πλανήτη μας. Προσπαθούμε μαζί να βρούμε λύσεις για την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η αποψίλωση των δασών, η υπεραλίευση, η λειψυδρία και η κλιματική αλλαγή. Ο εταιρικός τομέας κινεί ένα μεγάλο μέρος της παγκόσμιας οικονομίας, γ' αυτό και πιστεύουμε ότι οι επιχειρήσεις έχουν σημαντική ευθύνη να διασφαλίσουν ότι οι φυσικοί πόροι και τα οικοσυστήματα που στηρίζουν τις δραστηριότητές τους χρησιμοποιούνται με βιώσιμο τρόπο. Ο εταιρικός τομέας είναι εκ φύσεως ικανός για γρήγορη προσαρμογή και αξιοποίηση των καινοτόμων λύσεων που θα οδηγήσουν στην αλλαγή που απαιτείται.

Μέσα από τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις το WWF έχει ως στόχο να αλλάξει επιχειρησιακές πρακτικές και να πετύχει αποτελέσματα που αλλιώς δεν θα ήταν εφικτά.

Πιο συγκεκριμένα,

- προωθούμε τη σωστή παραγωγή και βιώσιμη προμήθεια πρώτων υλών που διαφορετικά θα οδηγούσε σε αποψίλωση των δασών ή μη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων,
- ενθαρρύνουμε τη στροφή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την απόσυρση των ορυκτών καυσίμων,
- προτείνουμε εναλλακτικές λύσεις σε συγκεκριμένες πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες,
- υποστηρίζουμε τη δίκαιη κατανομή των φυσικών πόρων,

- ανακατευθύνουμε τις χρηματοδοτικές ροές για την υποστήριξη περιβαλλοντικών δράσεων και την αειφόρο διαχείριση των οικοσυστημάτων,
- ευαισθητοποιούμε τους πολίτες για την ανάγκη της συνετής κατανάλωσης και τέλος
- προστατεύουμε κάποιες από τις σημαντικότερες οικολογικά περιοχές.

Όλα αυτά τα υλοποιούμε με πολλούς τρόπους: στηρίζουμε κανονισμούς για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου άγριων ζώων, ενθαρρύνουμε επιχειρήσεις και βιομηχανία να κάνουν φιλόδοξες δεσμεύσεις και να συμμετάσχουν στο δημόσιο διάλογο, υποστηρίζουμε αξιόπιστα συστήματα πιστοποίησης (π.χ. Forest Stewardship Council (FSC), Marine Stewardship Council (MSC), Aquaculture Stewardship Council (ASC), Roundtable on Sustainable Palm oil (RSPO), Roundtable on Responsible Soy (RTRS)).

Έχουμε επίσης δημοσιεύσει «πίνακες βαθμολόγησης» και εκθέσεις σχετικά με επιχειρήσεις ή επδόσεις κλάδων, συνεργαζόμαστε με μεμονωμένες επιχειρήσεις και έχουμε κινητοποιήσει το ευρύ κοινό μέσα από διεθνούς εμβέλειας εκστρατείες για θέματα που σχετίζονται με επιχειρηματικές δραστηριότητες (π.χ. παγκόσμια εκστρατεία για το Εθνικό Πάρκο Βιρόνγκα).

Ο παρών απολογισμός εστιάζει στις συνεργασίες μεταξύ WWF Ελλάς και μεμονωμένων επιχειρήσεων (βλ. σελ. 46).

για ένα ζωντανό πλανήτη

Οι εταιρικές συνεργασίες βασίζονται στον ειλικρινή διάλογο πάνω στα περιβαλλοντικά θέματα που αντιμετωπίζουμε, στις κοινές φιλοδοξίες για την αλλαγή που απαιτείται και στην προθυμία να μιλήσουμε δημόσια. Σε γενικές γραμμές, διακρίνουμε τρεις τύπους συνεργασιών με επιχειρήσεις:

1. Υιοθέτηση βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών
2. Επικοινωνία και ευαισθητοποίηση του ευρέως κοινού
3. Χορηγίες

1. Υιοθέτηση βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών

Οι διμερείς συνεργασίες μας στοχεύουν να αποφέρουν άμεσα αποτελέσματα σε σημαντικά ζητήματα ή σε περιοχές προτεραιότητας, αλλάζοντας τις πρακτικές στη λειτουργία της επιχείρησης και στη σχέση της με την προμηθευτική της αλυσίδα. Μας δίνεται έτσι η ευκαιρία να μειώσουμε τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις μερικών από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις στον κόσμο, να επηρεάσουμε συναφείς αγορές και κλάδους και να συνεισφέρουμε στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, επιτυγχάνοντας αλλαγή σε κλίμακα που δεν θα ήταν εφικτή διαφορετικά.

2. Επικοινωνία και ευαισθητοποίηση του ευρέως κοινού

Ο δεύτερος τρόπος που το WWF συνεργάζεται με τις επιχειρήσεις είναι μέσω της ευαισθητοποίησης του ευρέως κοινού για μεγάλα περιβαλλοντικά θέματα και της ενεργοποίησης του ως υπεύθυνου καταναλωτή (συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού «μάρκετινγκ σκοπού» όπου ένα ποσοστό από τις πωλήσεις ενός συγκεκριμένου προϊόντος προσφέρεται σε συγκεκριμένο σκοπό). Αυτή η προσέγγιση περιλαμ-

βάνει, για παράδειγμα, δράσεις που ενθαρρύνουν τους καταναλωτές να αγοράσουν βιώσιμα προϊόντα όπως πιστοποιημένα αλιεύματα MSC, ή επικοινωνιακές εκστρατείες που εμπνέουν ανάληψη δράσεων για την προστασία απειλούμενων οικοσυστημάτων και ειδών.

3. Χορηγίες

Η τρίτη προσέγγιση αρθρώνεται μέσα από συγκεκριμένα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από επιχειρήσεις ή χρηματοδοτικούς μηχανισμούς φιλανθρωπικού χαρακτήρα των επιχειρήσεων. Οι χορηγίες συγκεντρώνουν πολύτιμους πόρους για την προστασία σημαντικών περιοχών και ειδών και τη δημιουργία εργαλείων για την υλοποίηση αυτών των δράσεων.

Το WWF αξιοποιεί τη δεύτερη και τρίτη προσέγγιση με επιχειρήσεις που έχουν αναλάβει ουσιαστική δράση για τη βελτίωση της αειφορικής διαχείρισης των λειτουργιών τους ή έχουν αμελητέες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Η συνεργασία της οργάνωσης με τις επιχειρήσεις περιλαμβάνει τη συμμετοχή των δύο εταίρων σε εποικοδομητικό διάλογο. Ταυτόχρονα ο κάθε εταίρος μπορεί να αντιπαρατεθεί πάνω σε ουσιαστικά ζητήματα. Ως εκ τούτου, από τη συνεργασία προκύπτουν ευκαιρίες αλλά και κίνδυνοι για τα δύο μέρη. Στο WWF διαχειριζόμαστε τους κινδύνους έχοντας θέσει ξεκάθαρες κατευθυντήριες γραμμές και κριτήρια, συμπεριλαμβανομένης μιας διαδικασίας αρχικής έρευνας για τις λειτουργίες και τις πρακτικές της επιχείρησης με την οποία ξεκινάμε μία συνεργασία. Σε όλες μας τις συνεργασίες διατηρούμε και εφαρμόζουμε το δικαίωμα στη δημόσια κριτική.

Η συνεργασία με τις επιχειρήσεις σε διεθνές επίπεδο, μπορεί να επιφέρει την αλλαγή στην κλίμακα και με το ρυθμό που ο πλανήτης μας χρειάζεται.

Σοφία Κουκουλάκη,
Υπεύθυνη Εταιρικών Συνεργασιών

ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Γεωργία, δασοκομία και αλιεία επηρεάζουν σημαντικά τους ανθρώπους και τη φύση, ιδιαίτερα σε ορισμένες περιοχές οικολογικής προτεραιότητας για το WWF

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

1,3 ΕΚΑΤ.

άνθρωποι δραστηριοποιούνται οικονομικά στον τομέα της γεωργίας

80%

της ποσότητας τροφίμων που παράγεται στις αναπτυσσόμενες χώρες προέρχεται από μικρούς παραγωγούς

45 ΕΚΑΤ.

άνθρωποι ζουν από την αλιεία και απειλούνται από την υπεραλίευση και την κλιματική αλλαγή

30-50%

αναμενόμενη πραγματική αύξηση της τιμής των τροφίμων τις επόμενες δεκαετίες

ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

90%

των ιχθυοθεμάτων αλιεύονται στο όριο αναπαραγωγής των πληθυσμών τους ή πέρα από αυτό

19 ΕΚΑΤ. → 87 ΕΚΑΤ.

τόνοι η παγκόσμια αύξηση των θαλάσσιων αλιευμάτων, από το 1950 στο 2005

x7

αύξηση του όγκου παραγωγής ψαριών υδατοκαλλιέργειας από το 1980 στο 2000. Η υδατοκαλλιέργεια σύντομα θα προσφέρει την πλειοψηφία των ψαριών που καταναλώνονται - όμως μεγάλες ποσότητες ψαριών ελεύθερης αλιείας χρειάζονται για να τραφούν τα ψάρια υδατοκαλλιέργειας

-50%

μείωση στη δυνατότητα επιβίωσης του άγριου σολομού, εξαιτίας μεταδιδόμενων ασθενειών από τις υδατοκαλλιέργειες

ΝΕΡΟ

70-85%

της παγκόσμιας κατανάλωσης νερού οφείλεται στη γεωργία

250 ΔΙΣΕΚΑΤ.

κυβικά μέτρα νερού χρησιμοποιούνται επίσης για την παραγωγή και επεξεργασία βαμβακιού - περίπου το 2,6% της παγκόσμιας κατανάλωσης νερού

15.000

λίτρα νερού χρησιμοποιούνται κατά μέσο όρο για την παραγωγή ενός κιλού μοσχαρίσιου κρέατος, κυρίως για την καλλιέργεια των ζωοτροφών

ΚΛΙΜΑ

20%

περίπου το ποσοστό των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία, τη δασοκομία και άλλες χρήσεις γης

56%

το ποσοστό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου εκτός CO₂, όπως το μεθάνιο, που προέρχονται από τη γεωργία

400+

Η μετατροπή τυρφώνων τροπικού δάσους σε καλλιέργειες προκαλεί τεράστια έκλυση αερίων θερμοκηπίου. Ως αποτέλεσμα, η χρήση βιοκαύσιμου από φοινικέλαιο τέτοιας προέλευσης χρειάζεται πάνω από 400 χρόνια για να ξεπληρώσει το αρχικό «χρέος άνθρακα» και να γίνει οικολογικά συμφέρουσα σε σχέση με τα ορυκτά καύσιμα.

ΑΠΟΨΙΛΩΣΗ ΔΑΣΩΝ

80%

το ποσοστό της παγκόσμιας αποψίλωσης δασών που οφείλεται στην παραγωγή τροφίμων και ινών

4

αγαθά (μοσχαρίσιο κρέας, φοινικέλαιο, πολτός/χαρτί και σόγια) στην παραγωγή των οποίων οφείλεται περισσότερη από τη μισή παγκόσμια αποψίλωση δασών (και οι αντίστοιχες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου)

<US\$2-4.5 ΤΡΙΣΕΚΑΤ.

η εκτιμώμενη αξία του φυσικού κεφαλαίου που χάνεται κάθε χρόνο εξαιτίας της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών

68%

των δασών της Νότιας Ασίας θα έχουν χαθεί ως το 2030, αν συνεχιστούν οι σημερινές τάσεις επέκτασης της αγροτικής γης

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

4.000+

είδη φυτών και ζώων απειλούνται από την επέκταση της γεωργίας

70%

των ουρακοτάγκων στο νησί του Βόρνεο ζουν εκτός προστατευόμενων περιοχών. Η παραγωγή φοινικέλαιου και η παραγωγή πολτού (για χαρτί) απειλούν με εξαφάνιση αυτά τα ζώα. Το Βόρνεο και η Σουμάτρα είναι τα μοναδικά μέρη στον κόσμο όπου ουρακοτάγκοι ζουν ελεύθεροι στη φύση.

250.000

Περισσότερες από 200.000 δερματοχελώνες αιχμαλωτίζονται κάθε χρόνο σε παραγάδια για τόνους, καρχαρίες και ξιφίτες. Δεκάδες χιλιάδες πεθαίνουν από τους τραυματισμούς τους.

Σας ευχαριστούμε!

Πολλοί από σας μιλήσατε με τα «παιδιά με τα πράσινα» στους δρόμους της Αθήνας κι όχι μόνο! Σας συναντήσαμε και στην Αίγινα, στη Σαλαμίνα, στα Μέγαρα, στο Λουτράκι, στην Κόρινθο, στο Αίγιο, στην Πάτρα, στο Μεσολόγγι, στο Αγρίνιο, στα Γιάννενα, στη Θεσσαλονίκη, στην Έδεσσα, στην Καβάλα, στα Τρίκαλα, στο Βόλο, στη Λαμία, στη Χαλκίδα, στο Ναύπλιο, στην Τρίπολη, στην Καλαμάτα, στην Πάρο, στα Χανιά, στο Ρέθυμνο, στο Ηράκλειο, στην Ιεράπετρα, τον Άγιο Νικόλαο και τη Σητεία!

Μαζί συζητήσαμε τι σημαίνει το περιβάλλον για μας και πώς προστατεύοντάς το μπορούμε να βελτιώσουμε τη ζωή μας. Σας ευχαριστούμε, γιατί αποφασίσατε να στηρίξετε την προσπάθεια του WWF για έναν ζωντανό πλανήτη.

Θέλεις μια δυνατή εργασιακή εμπειρία; Άμεσος διάλογος στο www.wwf.gr/jobs

Σε χρειαζόμαστε!

Δεν μπορούμε να πετύχουμε τους στόχους μας χωρίς εσένα. Η οικονομική σου υποστήριξη, μας δίνει τη δυνατότητα να υλοποιήσουμε τις δράσεις μας κάθε χρόνο. Διάλεξε τον τρόπο που επιθυμείς να μας βοηθήσεις, ή επικοινωνήσε με έναν εκπρόσωπο του τμήματος marketing:

Γίνε υποστηρικτής μας:

www.wwf.gr/support - επικοινωνήσε με την Ιωάννα Στράτου i.stratou@wwf.gr

Αγόρασε τα προϊόντα μας

στο e-shop: www.wwf.gr/shop

Γίνε διακεκριμένος φίλος:

επικοινωνήσε με την Έμιλυ Κέρν e.kern@wwf.gr

Γίνε μεγάλος / υψηλός δωρητής:

επικοινωνήσε με την Κατερίνα Τριανταφύλλου k.triantafyllou@wwf.gr

Άφησε ένα κληροδότημα στη φύση:

επικοινωνήσε με την Έμιλυ Κέρν e.kern@wwf.gr

Αν εκπροσωπείς κάποια επιχείρηση:

επικοινωνήσε με την Σοφία Κουκουλάκη, s.koukoulaki@wwf.gr

Αν εκπροσωπείς κάποιο Κοινοφελές Ίδρυμα:

επικοινωνήσε με την Κατερίνα Τριανταφύλλου, k.triantafyllou@wwf.gr

«Το πιο καλό πράγμα που αγόρασα στη ζωή μου είναι ένα κομμάτι γης. Το πιο ικανοποιητικό πράγμα που έκανα ήταν που το δούλεψα. Το πιο σοφό πράγμα ήταν που το κληροδότησα στο WWF.»

Ρουθ Ντέιτον και Γιάννης Σαρτζετάκης, κληροδότες Σέττα Ευβοίας

10.700

υποστηρικτές ενίσχυσαν οικονομικά τις δράσεις μας

2

κληροδότες μας εμπιστεύτηκαν τη γη τους

5

υποστηρικτές έκαναν δωρεά εις μνήμη αγαπημένου τους προσώπου

Χιλιάδες πολίτες

στάθηκαν δίπλα μας στον αγώνα μας για την προστασία των δασών και των ακτών και είπαν «όχι στον λιγνίτη, ναι στην καθαρή ενέργεια»

5

εθελοντές στηρίζουν ενεργά το «Παρατηρητήριο της Κρίσης»

100

διακεκριμένοι φίλοι προσέφεραν ποσά άνω των 500€

3

υψηλοί δωρητές έδωσαν ποσά από 10.000€ και άνω

3

μεγάλοι δωρητές έδωσαν ποσά από 5.000€ και άνω

Εκατοντάδες εθελοντές

βρέθηκαν στο πεδίο, συμμετείχαν στο δίκτυο εθελοντών των νησιωτικών υγροτόπων, μας βοήθησαν στο γραφείο & στα φεστιβάλ

15

εθελοντές αποτελούν τον κορμό της νομικής ομάδας του WWF

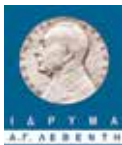
Χρηματοδότηση

Για να εξασφαλίσουμε οικονομική ασφάλεια και ανεξαρτησία, επιδιώκουμε διασπορά ως προς τις πηγές χρηματοδότησης της δράσης μας. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων μας προέρχεται από κοινωφελή ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ταυτόχρονα, δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στους πόρους που συγκεντρώνουμε από ιδιώτες υποστηρικτές. Οι 10.700 τακτικοί οικονομικοί υποστηρικτές μας αποτελούν τους σταθερούς και πολύτιμους συμμάχους στη δράση μας. Επίσης συνεργαζόμαστε και λαμβάνουμε χορηγίες από επιχειρήσεις, υπό ένα αυστηρό πλαίσιο κριτηρίων και αρχών. Σημαντικοί είναι και οι πόροι από θεσμικούς φορείς, κυρίως προγράμματα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χρηματοδότησή μας από το ελληνικό κράτος τα 20 χρόνια λειτουργίας μας αντιπροσωπεύει μόλις το 0,3% των συνολικών εσόδων μας.

Κοινωφελή ιδρύματα

Για ακόμη μια χρονιά, η συνεισφορά των κοινωφελών ιδρυμάτων στο έργο του WWF Ελλάς ήταν εξαιρετικά σημαντική, καθώς αντιστοιχεί στο 51% του συνολικού προϋπολογισμού της οργάνωσης. Η προσφορά των κοινωφελών ιδρυμάτων ξεπερνά τα όρια της οικονομικής ενίσχυσης, καθώς μας προσφέρουν επίσης πολύτιμες συμβουλές, τεχνογνωσία και ηθική υποστήριξη. Τα κοινωφελή ιδρύματα χρηματοδοτούν συγκεκριμένα προγράμμάτα μας που ταιριάζουν στους σκοπούς τους ή διαφορετικά ενισχύουν ένα πιο ευρύ φάσμα δράσεων με δωρεές που μας δίνουν την ευελιξία να ιεραρχούμε τις δράσεις μας στο έτος ανάλογα με τις υφιστάμενες συνθήκες.

Ο πιο παλιός μας σύμμαχος, το ελβετικό MAVA Foundation, αποτελεί μια τέτοια περίπτωση. Από την ίδρυση της οργάνωσης το 1991, στηρίζει με συνέπεια και γενναιοδωρία το σύνολο των δράσεων του WWF Ελλάς, αλλά και συγκεκριμένα προγράμματα όπως για παράδειγμα τη μελέτη δημιουργίας ενός καταπιστεύματος (trust fund) για την προστασία της ευρύτερης περιοχής των Πρεσπών. Παρομοίως, το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη είναι βασικός υποστηρικτής της οργάνωσης για πάνω από μια δεκαετία. Από το 2002 ξεκίνησε να χρηματοδοτεί τις δράσεις μας για τα απειλούμενα αρπακτικά πουλιά στο δάσος της Δαδιάς και έκτοτε αποτελεί πιστό συνοδοιπόρο σε όλο το πρόγραμμά μας.

Επιχειρήσεις

Πιστεύουμε ότι οι επιχειρήσεις είναι ενεργό κομμάτι της σύγχρονης κοινωνίας και οικονομίας. Απασχολούν εκατομμύρια συμπολίτες μας και επηρεάζουν σημαντικά το «φυσικό κεφάλαιο» του πλανήτη και τον τρόπο με τον οποίο το αξιοποιούμε. Γι αυτό τον λόγο θέλουμε κοντά μας εταιρίες «ηγέτες» στον χώρο τους που να μπορούν να αναπαράγουν τα μηνύματά μας και να επιδιώκουν την αλλαγή στους εργαζόμενους, συνεργάτες και καταναλωτές τους.

Οι βασικές αρχές συνεργασίας μας με επιχειρήσεις είναι οι εξής: **Διαφάνεια, Μετρήσιμα αποτελέσματα, Δικαίωμα διαφωνίας.** Λαμβάνουμε χορηγίες από εταιρίες, υπό ένα αυστηρό πλαίσιο κριτηρίων και αρχών. Σε κάθε πλαίσιο χορηγικής σχέσης διασφαλίζουμε την απρόσκοπτη τέλεση των καθηκόντων μας, χωρίς να διακυβεύεται η αξιοπιστία, η οικονομική ανεξαρτησία και το δικαίωμά μας να ασκούμε ανοιχτή κριτική. Επιδιώκουμε, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να διευρύνουμε το πλαίσιο μιας χορηγικής συνεργασίας σε ζητήματα βιώσιμων πρακτικών και λειτουργιών του εκάστοτε χορηγού.

Προϊόντα WWF

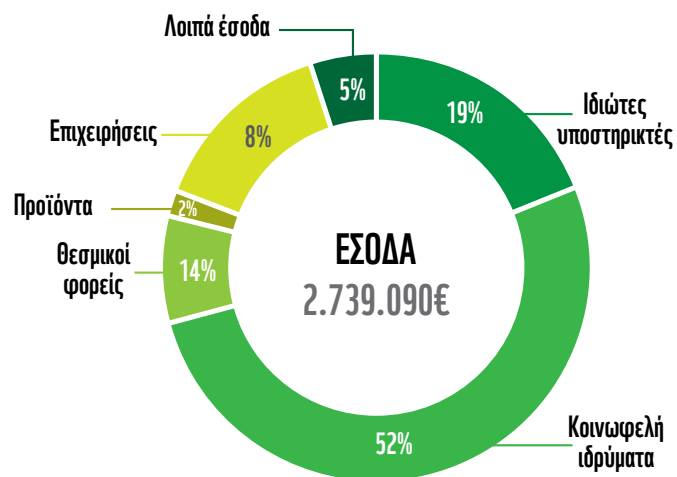
Τα προϊόντα WWF είναι μία από τις πηγές αδέσμευτων πόρων της οργάνωσης. Μέσα από τα προϊόντα ο κόσμος αναγνωρίζει το όνομά μας και έρχεται έτσι πιο κοντά στην οργάνωση και το έργο μας. Ο στόχος μας πολύπλευρος όπως κάθε χρόνο:

- να διατηρήσουμε τις υπάρχουσες συνεργασίες αλλά και να χτίσουμε νέες
- να μεγαλώσουμε τη συλλογή προϊόντων με νέες κατηγορίες
- να αυξήσουμε τα σημεία πώλησης και τις πωλήσεις

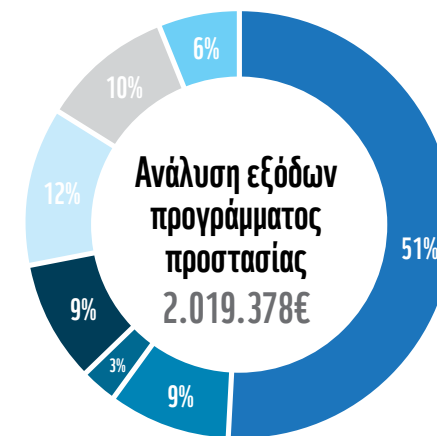
Η σειρά προϊόντων WWF ξεκίνησε πριν 5 χρόνια και πια έχουμε μία ολοκληρωμένη συλλογή με:

- 12 εταιρίες επίσημους αδειούχους προϊόντων WWF
- 14 διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων
- πάνω από 350 κωδικούς προϊόντων

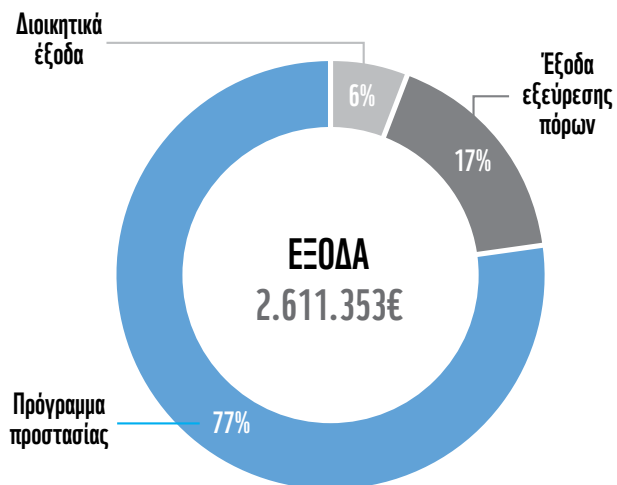
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014 (1/7/2013 – 30/6/2014)

Ιδιώτες υποστηρικτές.....	509.750
Κοινωνικά ιδρύματα.....	1.415.897
Επιχειρήσεις	227.350
Προϊόντα	41.156
Θεσμικοί φορείς	402.099
Λοιπά έσοδα	142.838
Σύνολο	2.739.090

Δράσεις προστασίας απειλούμενων ειδών και ευαίσθητων οικολογικά περιοχών	51%
Οριζόντιες δράσεις υποστήριξης προγράμματος προστασίας	9%
Δράσεις περιβαλλοντικής πολιτικής.....	3%
Προτάσεις/δράσεις για μια ζωντανή Ελληνική οικονομία	9%
Δράσεις βελτίωσης του τρόπου ζωής (μείωση αποτυπώματος)	12%
Συμμετοχή σε διεθνείς δράσεις του WWF ...	10%
Δράσεις επικοινωνίας	6%

Διοικητικά έξοδα	164.059
Έξοδα εξεύρεσης πόρων.....	427.916
Πρόγραμμα προστασίας	2.019.378
Σύνολο	2.611.353

Δωρεές σε είδος/υπηρεσίες

Είναι πολλές οι περιπτώσεις όπου οι ανάγκες λειτουργίας μας καλύπτονται από δωρεές σε είδη ή υπηρεσίες από επαγγελματίες και επιχειρήσεις που επιθυμούν να συμβάλουν στον αγώνα μας. Η δωρεάν φιλοξενία μηνυμάτων στα ΜΜΕ, η παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών, η δωρεάν εκτύπωση εντύπων και η παραχώρηση υλικοτεχνικού εξοπλισμού είναι κάποια από τα παραδείγματα μέσα από τα οποία καταφέρνουμε να μειώσουμε σημαντικά τα λειτουργικά μας έξοδα. Για το οικονομικό έτος 2014 η αξία των δωρεών σε είδος και υπηρεσιών αποτυπώνεται κατ' εκτίμηση στα 271.600 €. Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους ανταποκρίθηκαν στις ανάγκες μας και φέτος.

Ανάλυση εσόδων

ΙΔΙΩΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Υποστηρικτές.....	399.555 €
Διακεκριμένοι Φίλοι.....	59.195€
Υψηλοί & Μεγάλοι Δωρητές.....	51.000 €

Σύνολο: 509.750 €

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Ίδρυμα MAVA, για το σύνολο του προγράμματος του WWF Ελλάς:.....	800.000 €
Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη, για το σύνολο του προγράμματος του WWF Ελλάς:.....	200.000 €
Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος για το πρόγραμμα «Καλύτερη Ζωή»:.....	141.210 €
Ίδρυμα MAVA, για την μελέτη εφικτότητας δημιουργίας καταπιστεύματος (trust fund) για την προστασία της ευρύτερης περιοχής των Πρεσπών:.....	100.100 €
Prince Albert II of Monaco Foundation για το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE.....	62.097 €
Ίδρυμα ΟΑΚ για την παρακολούθηση και παρεμβάσεις στην Περιβαλλοντική Νομοθεσία:.....	37.490 €
European Climate Foundation, για την εκστρατεία κατά της δημιουργίας της λιγνιτικής μονάδας «Πτολεμαΐδα V»:.....	30.000 €
Blue Marine Foundation, για την επέκταση της χαρτογράφησης που υλοποιείται στο πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE:.....	25.000 €
Ίδρυμα Μποδοσάκη για την χαρτογραφική εφαρμογή «Οικοσκόπιο»:.....	17.000 €
Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστόπουλου για τη δημιουργία διαδραστικών παιχνιδιών της χαρτογραφικής εφαρμογής «Οικοσκόπιο»:.....	3.000 €

Σύνολο: 1.415.897 €

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Coca Cola Foundation - Δίκτυο προστασίας υγροτόπων Κρήτης-Λέσβου:.....	65.100 €
Eurobank Cards - Κάρτα WWF Eurobank Visa:.....	45.000 €
Άλφα Βήτα Βασιλόπουλος - Χρηματοδότηση του έργου βελτίωσης βιωσιμότητας αλιευτικού στόλου γρι-γρι της Καβάλας.....	40.000 €
Άλφα Βήτα Βασιλόπουλος - Πρόγραμμα υπεύθυνης εμπορίας και κατανάλωσης αλιευμάτων:.....	25.900 €
ΕΛΛΙΣ-Unilever A.E. - Πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Χρησιμοποιώ Υπεύθυνα»:.....	39.000 €
Αυγά Βλαχάκη - Χρηματοδοτικός μηχανισμός με την αγορά βιολογικών προϊόντων:.....	8.000 €
PricewaterhouseCoopers - Εταιρική εγγραφή εργαζομένων:.....	3.000 €
S&B - Εταιρική εγγραφή εργαζομένων:.....	1.350 €

Σύνολο: 227.350 €

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Επίσημοι Αδειούχοι

NEF-NEF AE:.....	5.000 €
PAXOS SA:.....	3.500 €
Εκδόσεις Ψυχογιός ΑΕ - Ημερολόγιο 2014:.....	2.002 €
ΧΑΝΟΣ ΑΕ:.....	3.000 €
Athlos Sport Βαντόλας Ε.Ε:.....	4.000 €
Iris Productions:.....	56 €
Πατεράκης Δαμιανός κ ΣΙΑ:.....	91 €
Let's Go Green:.....	198 €
Cruciani SA:.....	142 €
Συνεργασίες δικτύου WWF:.....	4.992 €
Πωλήσεις:.....	18.175 €

Σύνολο: 41.156 €

ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Χρηματοδοτικό μέσο «LIFE+ 2012 Nature» - πρόγραμμα «Κυκλάδες Life»:.....	246.933 €
Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Χρηματοδοτικό μέσο «Med Program» - πρόγραμμα «Medtrends»:.....	2.699 €
Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Χρηματοδοτικό μέσο «LIFE+ Information & Communication», πρόγραμμα «Θάλασσα» (δικαιούχος MOM):.....	16.616 €
Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Χρηματοδοτικό μέσο «LIFE+» - πρόγραμμα «Η επιστροφή του Ασπρολάρη»:.....	32.512 €
Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθελοντών:.....	59.713 €
Συγχρηματοδότηση Προγράμματος «LIFE Θάλασσα» μέσω δικαιούχου MOM από Πράσινο Ταμείο και Ίδρυμα Νιάρχου:.....	25.850 €
Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Χρηματοδοτικό μέσο «Ευφυής ενέργεια - Ευρώπη», πρόγραμμα «EuroTopTen Max»:.....	14.424 €
Δήμος Χερσονήσου, Κρήτης - Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης υγροτόπου Μαλίων:.....	3.352 €

Σύνολο: 402.099 €

ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ

Δίκτυο WWF - Μεσογειακά γραφεία χρηματοδότηση «Μεσογειακής Πρωτοβουλίας»:.....	102.468 €
Τόκοι:.....	24.428 €
WWF Γερμανίας - πρόγραμμα «Natura»:.....	13.719 €
Κάλυψη συμμετοχής συνεργατών σε ευρωπαϊκές συναντήσεις:.....	753 €
Λοιπά αδέσμευτα έσοδα:.....	1.470 €

Σύνολο: 142.838 €

Γενικό σύνολο: 2.739.090 €

Διαχειριζόμαστε τους πόρους μας σύμφωνα με τα αυστηρότερα εθνικά και διεθνή πρότυπα, με απόλυτη διαφάνεια και υπό τον ετήσιο οικονομικό έλεγχο ορκωτών λογιστών και του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και από τακτικές διαδικασίες εσωτερικών ελέγχων.

Δημήτρης Σωκιαλίδης, Οικονομικός Διευθυντής

Το WWF Ελλάς ελέγχθηκε για την χρήση 01.07.2013 – 30.06.2014 αφιλοκερδώς, από την ελεγκτική εταιρεία PricewaterhouseCoopers. Οι οικονομικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες και στην ιστοσελίδα μας αλλά μπορείτε να τις προμηθευτείτε και από τα γραφεία μας.

100

Το WWF αγωνίζεται για την προστασία του περιβάλλοντος σε 6 ηπείρους και σε περισσότερες από 100 χώρες.

1961

Το WWF ιδρύθηκε το 1961 στην Ελβετία.

1991

Το WWF ιδρύει γραφείο στην Αθήνα το 1991.

300

Στην Ελλάδα έχουμε υλοποιήσει περισσότερες από 300 δράσεις.

1995

Η οικονομική διαχείριση του WWF Ελλάς ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές σε ετήσια βάση από το 1995.

80%

των περιβαλλοντικών δράσεων του WWF Ελλάς εντάσσεται στις παγκόσμιες προτεραιότητες του WWF.

5.000.000

Μας στηρίζουν περισσότεροι από 5.000.000 υποστηρικτές παγκοσμίως. Στην Ελλάδα οι υποστηρικτές μας ξεπερνούν τους 10.000.

